

Praxis

Kritik

واژه نامه

Widerspruch

اصول طرز تفکر

Transzendental

کوچک

Logik

Philosophie

تئوری

فلسفه و منطق

cogito, ergo sum

Epistemologie

چی گفته، هستی

شناخته

Logik

Логика

DIALLEKTIK

Praxis آلمانی - فارسی

واژه نامه ی فلسفه و منطق

Logik

حقیقت

Kennntüt

تئوری

Philosophie

Theorie

DIALLEKTIK

Wirklichkeit

حقیقت

Kritik

A = A

Tragebuch

مگردآوری: ش. والامنش

Kleines

Wörterbuch

der

Philosophie

und

Logik

Deutsch-Persisch

Herausgegeben von: Sch. Walamanesch

Kleines
Wörterbuch
der
Philosophie
und
Logik
Deutsch-Persisch

Herausgegeben von: Sch. Walamanesch

A

A

حرف اختصاری برای قضیه کلیه مثبت.

a forteriori

به طریق اولی.

a parte posteriori

از سوی افدوم، از نگرگاه افدوم، از طرف بعدی.

a parte priori

از سوی پرتوم، از نگرگاه پرتوم، از طرف قبلی.

a posteriori

ما تأخر، بعدی، بعد از تجربی، پس از آزمایشی، افدوم، موخر بر تجربه، پس آ.

a priori

ماتقدم، ماقبل تجربی، پیش از آزمایشی، قبلی، پیشی، پرتوم، پیش آ.

a se

از خود (برخاسته)

A=A

شکل سنتی قضیه ی همانی، الف=الف.

ab alio

از دیگری (برخاسته)

Abänderung

دگرگونی، تبدل، تغییر.

Abbild

تصویر.

Abbildrelation

نسبت تعاکس، نسبت انعکاس.

Abbildtheorie

تئوری انعکاس، تئوری انطباق شیء با تصویر ذهنی.

Abduktion

قیاس احتمالی.

Aberglaube

خرافات، خرافه.

Abfolge = Sequenz

هجش، توالی.

abgeleitet

اشتقاقی، مشتق.

abgeleitete Begriffe

مفهومهای اشتقاقی.

abgesonderter Begriff

مفهوم مجرد.

abgezogen

برآهنجیده، منتزع.

Abgrund

Abhandlung	absolutes Wissen	absolutmöglich	actus purus
Abhandlung	مثال مطلق، ایده ی مطلق.	دانش مطلق.	abstraktes denkendes Wesen
abhängig	absolute Möglichkeit	مطلقاً ممکن.	ذات متفکر مجرد.
Ableiten	absolute Naturnotwendigkeit	Absolutnotwendige, das	Abstraktion
Ableitung	absolute Negativität	امر مطلقاً ضروری.	انتزاع.
Abmessung	absolute Notwendigkeit	Ab sprung	Abstraktionsstufen
Abnormalität	absolute Realität	جهش.	سطوح تجرید، مراتب انتزاع.
Abriß	absolute Selbsttätigkeit	Abstammung	absurd
Abschnitt	absolute Spontanität	نسب، منشأ، اشتقاق، تبار.	پوچ، یاوه، بیموده، عبث، محال، گزافه، بی محل، نامعقول.
Absicht	absolute Totalität	Abstammungslehre	absurder Syllogismus
Absolut	absoluter Gegenstand	ریشه شناسی، تبار شناسی.	قیاس خلف.
absolute	absoluter Geist	Absteigen	Abteilung
absolute Einheit	absoluter Raum	فرود آمدن.	قسمت.
absolute Ganz, das	Absolutes und Relatives	absteigende Reihe	Abtrennungsregel
absolute Grenze	absolutes Wissen	سلسله ی فرودآینده.	قاعده ی استنتاج.
absolute Idee		abstrahieren	Abwesenheit
		abstrakt	غیبت، خلود، عدم.
		abstrakte Arbeit	abyssich
		abstrakte Begriffe	عمی.
		abstrakte Identität	Abyssus
		abstrakte Synthesis	ورطه گاه، ژرفنا.
		abstraktes Denken	Acosmismus
			انکار وجود ما سوی الله.
			actio
			فعل، کنش.
			actus
			فعل، عمل.
			actus purus
			فعلیت ناب.

ad abundantiam

به کفایت، بطور مکفی.

ad esse

به هستی، به ذات.

ad hoc

یکباره، مختص به این.

ad hominem

به (سوی) انسان،

اقتناعی.

ad infinitum

سیر قهقرایی، تا بیکران،

تا بینهایت، تا حد

نامعین.

ad melius esse

به بهتر بودن، به بهتر

هستی.

adaequatio intellectus**et rei**

تطابق (تناظر) اندیشه بر

(با) واقع، انطباق ذهن و

عین.

adäquat

طابق النعل بالنعل، مکفی،

بشیوه ی مکفی، به شیوه ی

کافی.

Adäquationstheorie

تئوری انطباق.

Addition

افزایش، جمع.

additiv

افزایش دهنده.

Adhäsion

جاذبه، کشش، ملاصقه.

adjective

چونان صفت، چونان صفت

صوری، بطور صوری،

صورتا.

Adjunktion

شرطیه ی منفصله، انفصال.

Affekt

تاثیر.

Affektenlehre

تاثیرشناسی، تاثر شناسی.

Affektion

انفعال.

afferente Synthese

همنهاد حسی.

Affinität

قرابت، خویشاوندی، همانند

ذاتی، ترکیب پذیری، آمیزش

پذیری.

affizieren

انگیزاندن، تاثیر نهادن.

agens = Agent

عامل، رسول.

Aggregat

مجموعه، انبوهه.

Aggregation

تجمع.

Agnostizismus

شکاکیت، لادریگری، آیین

توقف، آیین تعطیل، مسلک

لادریه.

Agnostizist

لادری گرای، پیرو آیین

توقف، پیرو آیین تعطیل.

Ähnlichkeit

تناظر، تشابه.

Ahnung

اطلاع، حس پیش از وقوع،

خبر.

Aitiologie

توضیح علی.

akademisch

آکادمیک، دانشگاهی،

فرهنگستانی.

akausal

غیر علی.

Akausalismus

نظریه ی انکار علیت.

Akkomodation

همسازی، انطباق.

Akosmismus

انکار وجود ماسوی الله.

akroamatisch

شنیداری، نطقی.

Akt

کنش، عمل.

Aktion

کردار.

Aktiv

فعال، فعالانه.

Aktivismus

فعل گرای.

Aktivität

فعالیت.

aktual

فعال.

Aktualisierung

فعالیت بخشی.

Aktualität

فعالیت، واقعیت.

aktuell

فعلی، موجود.

Aktus

فعل، عمل.

Akzidenz

عرض.

al pari

همپایه، همسنگ، همسطح.

aletheia

حقیقت واقع، حقیقت.

Algebra der Logik

جبر منطق.

algebraische Linguistik

زبانشناسی جبری.

Algorithmus

آلگوریتم.

aliquot

برخی.

Allaussage

قضیه ی کلیه.

allbefassend

همه فراگیر.

Allegorie
 Allegorie نمایش تجسمی، تمثیل.
 Alleinheit وحدت وجود.
 allerhöchst برترین.
 allerrealstes Wesen واقعیت‌ترین هستند.
 Alles-oder-Nichts-Gesetz قانون همه یا هیچ.
 Allgegenwart همه جا باشندگی، هرویسپ باشندگی.
 allgegenwärtig همه جا باشندگی.
 allgemein کلی، همگانی، کلا، عام، عمومی، عموماً، مشترک.
 allgemeine Einzelheit des Daseines جزئی‌ت عام هستی‌ها، تفرد عام هستی‌ها.
 allgemeine Logik منطق عمومی.
 allgemeine Regel قاعده ی کلی.
 allgemeine Relativitätstheorie نظریه ی نسبیت عمومی.
 allgemeine Urteile

Allrelation
 داوری‌های کلی.
 Allgemeine, das امر کلی، امر عام.
 allgemeiner Begriff مفهوم کلی.
 allgemeingültig کلا معتبر.
 Allgemeingültigkeit اعتبار کلی، هرویسپ ارزشمندی.
 Allgemeinheit عامیت، کلیت.
 allgenugsam هرویسپ بسنده.
 allgewaltig هرویسپ زورمند، قدرت مطلق.
 Allheit هرویسپی، تمامت.
 Allklasse طبقه ی کلی، طبقه ی کل.
 Allmacht هرویسپ توانی.
 Allmählichkeit تدرج، تدریج.
 Alloperator سور عمومی.
 Allquantor سور عمومی.
 Allrelation رابطه ی متقابل.

allseitig
 allseitig همه جانبه.
 allvermögend هرویسپ توانا.
 allwissend هرویسپ دانا.
 alogisch غیر منطقی.
 Alogismus نا منطق گرایی.
 als solche بخودی خود، چنانچون، فی نفسه.
 Alternative آلترناتیو، بدیل، شق، جانشین.
 Althegeianer پیروان دیدگاه هگل متاخر.
 Altruismus دیگرگرایی، غیر پرستی.
 Ambivalenz دوپهلویی، ایهام، تعادل اضداد، دو ارزشی بودن.
 Ame نفس.
 amor intellectualis dei عشق روحانی به خدا.
 Amoralism اباحه ی اخلاقی، نااخلاق گرایی.
 Amphibolie

analytisch
 ایهام.
 an sich فی حد ذاته، درخود، فی نفسه، در گوهر خویش.
 an sich und für sich درخود و برای خود.
 Anachronismus ناهنگامی.
 Analytik هنر تحلیل، آموزه ی استدلال، علم تحلیل، آناکاویک.
 analogia entis وجودهای مشابه.
 Analogie مماثلت، تمثیل، استدلال تمثیلی، آناگویی، قیاس و تمثیل، مشابه، سنجش و مقایسه، قیاس تشبیهی.
 Analogiemodell الگوی تمثیل.
 Analogieschluß قیاس تمثیلی.
 analogisch مماثل، آناگویانه، تمثیلی.
 Analysis تحلیل، آناکاوی.
 Analyst تحلیلگر، آناکاو.
 analytisch

تحلیلی، آناکاوانه.
analytische Philosophie
 فلسفه ی تحلیلی.
analytischer Empirismus
 تجربیت تحلیلی.
anamnese
 یادآوری، تذکار.
ananke
 ضرورت، تقدیر.
anantha
 نه - خود، نا- جان.
Anarchie
 بی سامانی، بی سالاری.
Anarchismus
 سامان ستیزی.
anathema
 تکفیر.
Anatomie
 تشریح، ساختمان، کالبد شناسی.
Andere, das
 دیگری، غیر.
anderer Wirklichkeit
 واقعیت دیگری.
Anderssein
 غیریت، دیگر بودگی، جز اوئی.
Aneignung
 تملک، تصاحب.
Anerkennung

برشناخت، ارج شناسی.
Anfang
 آغاز.
anfanglose Schöpfung
 خلقت بی مبدأ.
angeborene Ideen
 مثل ذاتی، مثل فطری.
Angelegenheit
 وظیفه، اقتضا.
angemessen
 مکفی، طابق النعل بالنعل.
angenehm
 مطبوع.
angenommen
 مفروض، فرضی.
Angeschaute, das
 سپیده، امر مشهود.
angewandt
 کار بسته.
angewandte Logik
 منطق کار بسته.
Anhang
 پیوست.
anhängen
 دوسیدن، آویختن.
anhängig
 دوسیده، آویخته.
anima
 جان.
animata
 جاندار.

Animismus
 اعتقاد به روح اشیاء، جان گرایی، همزادگرایی.
Anlage
 استعداد، سرشته، تمایل، ظرفیت.
Anmerkung
 اشاره، ملاحظه.
Annahme
 فرض.
Annäherung
 نزدیک شدن، تقارب.
Annullierung
 ابطال.
Anordnung
 نظام، نظم، سامان، ترتیب.
Anpassung
 همسازی، انطباق.
anschauend
 نگرینستی، سپیدنی.
anschaulich
 سپهشی، سپیدنی.
Anschaulichkeit
 شهودپذیری.
Anschauung
 نگرش، سپهش.
Anschuungsart
 شیوه ی سپهش.
Anschuungsform
 صورت سپهش.
Anschuungsvermögen

قوه ی سپهش.
Ansehen
 اعتبار.
Ansichsein
 هستی فی نفسه.
Antagonismus
 تعارض، تخاصم.
Antagonist
 معارض.
antagonistisch
 متعارض.
antecedens
 مقدم.
Antezedenz
 مقدم.
Anthropogenese
 پیدایش انسان.
Anthropologie
 مردمشناسی، انسان شناسی.
anthropomorphisch
 انسان انگارانه.
Anthropomorphismus
 انسانشکلگیری، انسان پنداری.
anthropozentrich
 انسان مرکز، انسان محور.
Antiaufklärung
 ضد روشنگری.
anticipatio
 گمانه.
Antike Philosophie

Antikognitivismus	فلسفه ی قدیم.
Antikognitivismus	ضد شناخت گرایی.
Antilogie	تناقض.
Antinomie	تضاد، تناقض، حکم جدلی الطرفین، تنازع، تنازع احکام، ناموسان پیکاری.
Antipoden	حریف، نقطه ی مقابل.
Antithese	آنتی تز، برابر نهاد، پاد نهاد.
antithetisch	ضد ترکیبی.
Antitypie	برخورد شدید.
Antivalenz	شق نقیض.
Antizipation	پیش نگرش، پیش بینی.
Antizipieren	پیش بینی کردن.
Antrieb	انگیزه.
Anwendung	کاربرد، کار بست.
Anziehung	جاذبه، کشش.
Apagoge	قیاس احتمالی.

apperhendieren	
apagogisch	افاغوجی، آپاژیرنده، آگاهاننده.
Apathie	خونسردی، بی علاقتی.
Apeiron	ماده المواد، نامحدود، نامتناهی.
aphairesis	حذف از سر.
apodiktisch	به یقین، یقینی، ضروری، برهانی.
apodiktische Gewiβheit	قطعیت یقینی.
Apologie	مدافعه، عذر خواهی، مدح و ستایش.
Aporem	معضل منطقی.
Aporetik	هنر حل معضلات منطقی.
Aporie	تناقض در موضوع، معضل فکری، درماندگی ذهنی، دشواری، شک.
Apostat	رویگردانی.
Apperhendieren	ادراک ساده.
apperhendieren	

Apperhension	ساد گانه درک کردن.
Apperhension	ادراک ساده.
Apperzeption	فهم، ادراک، خود اندریافت.
Applanieren	تراز کردن.
appui	مستند.
Appriorismus	قبلیگری.
Äquilibrismus	نظریه ی تعادل انگیزه ها.
Äquipollent	متوافق، [دو موضوع هم معنی با محمولات متفاوت].
Äquiprobabilismus	آیین احتمال، احتمال گرایی.
äquivalent	معادل.
Äquivalenz	تعادل، هم ارزی.
Äquivalenzklassen	دسته های معادل.
Äquivalenzrelation	نسبت تعادل.
äquivok	جناس، دو پهلو.
Arbeitsethik	اخلاق کار.
arbitrium brutum	

argumentum	اراده ی حیوانی.
arbitrium liberum	اراده ی مختار، اختیار.
arbitrium sensitivum	اراده ی حسی.
Archaik	آرکائیک، باستانی.
Arche	آغاز، خاستگاه، اصل.
Archetyp = Archetypus	طباع اصلی، نمونه ی آغازین، مثال اعلا، نمودج الاویل، باستان نمون.
Architektonik	ساختمان معمارانه، ساختمان مهرازیک.
architektonisch	معمارانه، مهرازیک.
Arete	فضیلت، کمال.
Argument	برهان، استدلال، احتجاج، حجت، دلیل.
Argumentation	اقامه ی دلیل، استدلال.
argumentativ	مدلل.
argumentum ad hominem	استدلال متوجه شخص، «من قال».

argumentum

argumentum ad rem
استدلال متوجه شیء، «ما قال».

Argutation
بهانه گیری ظریفانه.

Aristolianismus
فلسفه ی ارسطو، ارسطو گروی.

arithmetisch
حسابی.

arithmetische Modelle
الگوهای حسابی.

Arithmetisierung der Syntax
حسابی کردن نحو.

ars combinatoria
هنر ترکیب.

ars generalis
فن عمومی، هنر عمومی، علم عمومی.

Art
نوع، گونه، شیوه، سان، چیستی.

Artbegriff
نوع.

articulatio
تمفصل، انسجام.

Artikulation
انسجام، مفصلبندی.

Assertion
حکم.

Atheismus

assertorisch
بطور تحمیقی، تحقیقی، تحقیقا.

assoziabel
تداعی پذیر.

Assoziation
تداعی.

Ästhetik
زیبایی شناسی، جمال شناسی. علم الجمال، حسیک.

ästhetisch
زیباشناختی، زیبا شناسیک.

Ästhezismus
تقدم زیبایی شناسی.

asymmetrisch
نامتقارن.

Asymmetrie
عدم تقارن.

asymptotisch
مجانب وار.

asynchron
ناموزون، نامتوازن.

Aszetik
زهد، ریاضت.

Ataraxie
آرامش روح، بی غمی، [رواقیت].

Atheismus
خداناشناسی، کفر.

Äther

Äther
اثیر.

ätherisch
اثیری، لطیف.

atman
اتمان.

Atomarsätze
گزاره های تجزیه ناپذیر.

Atomismus
اتومیگری، ذریگری، اتومیسم.

Atomus
اتم، ذره، بخش ناپذیر.

Attraktion und Repulsion
جذب و دفع.

Attribut
مسند، محمول، صفت.

atypisch
فاقد سنخ.

au fond
در اساس.

auf sich selbst bezogene Negation
نفی بخود معطوف.

auf sich selbst ruhendes Positive
امر مثبت بخود متکی.

Aufeinanderfolgen
پی در پی آمدن.

Auferstehung
رستاخیز.

Ausführlichkeit

Aufhebung
رفع، لغو، نسخ، فراروی.

Aufklärung
روشنگری.

Auflösung
فروکشایی، تجزیه.

Aufmerksamkeit
توجه.

Aufnahme
پذیرش.

Aufnehmung
پذیرش.

Aufruhr
شورش.

Aufschluß
بازگشود.

aufsteigen
بالا رفتن، بر شدن.

Aufweis
تجلی.

Augenblick
لحظه.

Ausbreitung
توسعه.

Ausdehnung
استنش، بعد، کشیدگی، امتداد.

Ausdruck
عبارت، فرمول، اصطلاح، بیان، شیوه، گفته.

Ausführlichkeit

Ausgedehnte	Averroismus
Ausgedehnte, das	Ausspruch
Ausgemessenheit	Außenwelt
ausgeschlossener Widerspruch	Äußere, das
ausgeschlossenes Drittes	äußersinnlich
Ausgleichung	Äußerung
Auslegung	Autarkie
Aussage	Authentie
Aussageformen	authentisch
Aussagenlogik	Authentizität
Aussagenvariable	Authorität
Ausschließung	Autodidakt
Aussicht	Autogenese
Ausspannung	Averroismus

جامعیت.
چیز استنیده، استنیدگار.
برازندگی.
امتناع تناقض.
اصل منع وسط، اصل امتناع
ارتفاع نقیضین.
هم ارزشی.
شرح، ایضاح، نمایش، بیان،
عرضه داشت.
حکم، گزاره.
اشکال گزاره ها.
منطق گزاره ها.
عناصر جمله، عناصر گزاره.
طرد، برون بندی.
فردید، چشم انداز، دورنما.
اتساع.

حکم.
جهان خارجی.
بیرونگان، چیز بیرونی.
برونیت، ظاهر.
بیرون از خویش بودگی.
فراحسی.
بیان.
خودبسنده.
اعتبار، اصالت.
موشوق به، معتبر.
اعتبار، اصالت.
حجیت، اقتدار، مرجع.
خود آموخته.
خودزا.
آیین ابن رشد، ابن رشد
گرایی.

Avizennismus	Befolgung
Avizennismus	Barbara
Axiologie	Barbari
axiologischger Objektivismus	Baroco
Axiom	Basisaussagen
axiomatische System	Basissätze
Axiomenschema	Bearbeitung
	Bedeutung
	bedingt
	bedingte Anlaßafferenz
	bedingte Reflex
B	Bedingte, das
Bahn	Bedingtsein, das
Bamalip	Bedingung
	Befolgung

آیین ابن سینا، ابن سینا
گرایی.
اصل شناسی، ارزش شناسی.
واقع گرایی انضمامی ارزش
شناسانه.
اصل موضوعه، اصل متعارفه،
اصل بدیهی، ارزآغاز، اصل
خودآشکار.
نظام اصل موضوعی.
اصول موضوعه.
مسیر، مدار.
بامالیپ، چهارمین شکل
قیاس اقترانی.

باربارا، اولین شکل قیاس
اقترانی.
بارباری، اولین شکل قیاس
اقترانی.
دومین شکل قیاس
اقترانی.
گزاره های مینا.
گزاره های مینا.
بررسی عملی، تعمیل.
معنا، فحوا، دلالت، اهمیت.
مشروط.
واکنش شرطی حسی.
انعکاس شرطی.
امر مشروط.
مشروط بودگی، تقید.
شرط.
پیروی، تقلید.

Beförderung	
Beförderung	پیشبرد.
Befriedigung	خرسندی، ارضاء.
Befugnis	حق، اختیار.
Begebenheit	رویداده، وضع داده.
Begierde	خواهش، میل.
Begleitung	همراهی.
begreifen	فهمیدن، اندریافتن، درک کردن.
begreifend	محاظ، احاطه یافته.
begreifendes Denken	تفکر مفهومی.
begrenzt	محدود، متناهی، محصور.
Begrenzung	کرانمند ساختن، تحدید.
Begriff	مفهوم، صورت معقول، چکیده، تصور کلی، معقوله.
Begrifflichkeit	مفهومیت، دستگاه مفهومی، اندریابندگی، مفهوم پذیری، مفهوم واری، فرایافتگی.
Begriffsschrift	

Berührung	زبان نمادین، زبان صوری.
Behandlung	بررسی، کنش، عمل.
beharrlich	پاینده، سرسخت، پایدار.
Beharrlichkeit	پایندگی.
behauptend	ادعا کننده.
Behauptung	حکم، اثبات، تأیید.
beigeordnet	هم آراسته.
Beisammensein	همبودی.
Beitrag	سهم، کمک.
Beiweisgrund	مبنای برهانی.
Bejahung	ایجاب، هایش.
beliebig	اختیاری.
Benennung	نامگذاری، نامش.
Beobachtung	مشاهده.
Berichtigung	تصحیح.
Berührung	تماس.

Beschluß	
Beschluß	نتیجه.
Beschaffenheit	چگونگی، نفس، سامانه، ساختمان.
Beschreibung	توصیف، شرح.
beseelt	جاندار.
Besitz	دارایی.
Besondere, das	امر خاص، امر متعین، امر مشخص.
besonders	بویژه.
Bestandteil	پاره، سازه، جزء ترکیبی.
Bestätigung	تصدیق، تأیید.
Bestehenden	وضع موجود، امر مستقر.
bestimmbar	تعیین پذیر.
Bestimmbare, das	امر تعیین پذیر.
Bestimmbarkeit	تعیین پذیری.
Bestimmend, das	امر تعیین کننده.
bestimmtes Dasein	

Beweisführung	هستی متعین.
Bestimmtheit	متعین شدگی، دارای تعین.
Bestimmung	تعیین، سرنوشت، تعریف.
Betrachtung	مطالعه، ملاحظه، نگرش.
Betrug der Sinne	فریب حواس.
Beurteilung	داوری، قضاوت، داوری و ارزیابی، داوری و نقد.
Bewährung	موفقیت در آزمون.
Beweger	جنباننده، محرک.
Bewegung	جنبش.
Bewegungsformen der Materie	اشکال حرکت ماده.
Bewegungsgrund	انگیزاننده، بنیاد جنباننده، نیروی جنباننده، دلیل محرک، سائق، محرکه.
Beweis	دلیل، برهان، حجیت.
Beweisart	شیوه ی برهان.
Beweisführung	احتجاج.

Beweisgrund	مبنای برهانی.
Beweiskraft	نیروی برهانی.
Beweistheorie	نظریه ی برهان.
Bewiesart	نوع برهان، شیوه ی برهان.
bewußt	ذیشعور، آگاه، مستشعر.
Bewußtsein	آگاهی، شعور.
Bewußtseininhalt	محتوای آگاهی.
Bezeichnung	مشخص سازی، نشانگذاری.
Beziehung	رابطه.
Bild	انگاره، تصویر.
bildend	سازنده.
Bildung	شکلدادن، آفریدن، تاشیدن.
bivalent	دو ارزشی.
Bivalenz	دو ارزشی بودن.
Bivalenzprinzip	اصل دو ارزشی بودن، اصل طرد شق ثالث.

Buddhismus	
<i>Black-box</i>	جعبه ی سیاه [تئوری سیستمها].
<i>Black-box-Analyse</i>	تحلیل مبتنی بر کاربست جعبه ی سیاه.
<i>Black-box-Methode</i>	روش مبتنی بر کاربست جعبه ی سیاه.
Blenwerk	ترفند، ترفند ناآگاه.
Blockschaltbild	نمودار توپولوژیک، هندسه ساختار سیستمها.
Blockschema	نمودار توپولوژیک، هندسه ساختار سیستمها.
bloß	محض.
bloße Objektivität	عینیت محض.
<i>Bocardo</i>	بوکاردو، سومین شکل قیاس اقترانی.
Böse	شر، بدی.
Brahmanismus	آیین برهما.
Brennpunkt	کانون.
Buddhismus	

Buddhist	بوداگروی، آیین بودا.
Buddhist	پیرو بودا.
C	
<i>Camenes</i>	کامنس، چهارمین شکل قیاس اقترانی.
<i>Camenop</i>	کامنوپ، چهارمین شکل قیاس اقترانی.
<i>Camestres</i>	کامسترس، دومین شکل قیاس اقترانی.
<i>Camestro(p)</i>	کامسترو، سومین شکل قیاس اقترانی.
cartesianisch	دکارتی.
<i>casus datae legis</i>	مورد قانون معطی.
<i>casus in terminus</i>	مورد در حدود.
<i>causa</i>	

Charakterisierung	علت.
<i>causa phaenomenon</i>	علت پدیده ها.
<i>causae proximae</i>	علت قریب.
Causalität	علیت.
<i>Celarent</i>	سلارنت، اولین شکل قیاس اقترانی.
<i>Cerberus</i>	سگ سه سر پاسبان دوزخ.
<i>certitudo salutis</i>	سند بخشایش.
Cesare	سزار، دومین شکل قیاس اقترانی.
<i>ceteris paribus</i>	بشرط ثابت ماندن شرایط دیگر.
Chaos	بی سامانی، هرج و مرج.
<i>characteristica universalis</i>	نشانه های عمومی، نشانه گذاری عمومی، زبان نشانه ای عمومی.
Charakter	سرشت، علمت، جنبه.
Charakterisierung	بیان اوصاف.

charakteristisch
 charakteristisch
 علامتی، سرشت - نشانیک.
 Charisma
 فره، فر، تفضل.
 charismatisch
 فرهمند.
 Chimärische, das
 خیال واهی.
 chronologisch
 گاهشمار.
 circulus in definiendo
 دور باطل، دور و تسلسل.
 circulus in probando
 دور باطل، قیاس دوری.
 circulus vitiosus
 دور باطل.
 clinamen
 انحراف.
 coacervatio
 تجمع.
 cogito
 فکر می کنم.
 cogito, ergo sum
 فکر می کنم، پس هستم.
 cognitio
 معرفت.
 cognitio ex datis
 معرفت بر پایه ی داده ها.
 cognitio ex principiis
 معرفت بر پایه ی اصلها.
 cohaesion

conditio
 پیوند، اتصال.
 coincidentia
 جمع اعداد، تطابق
 oppositorum
 متقابلات.
 common sense
 عقل سلیم، فهم عادی، عقل
 متعارفی.
 communio
 اتفاق.
 comparatio
 مقایسه.
 compositio
 ترکیب.
 compositum
 مرکب، ترکیب.
 conceptus
 فریافت، مفهوم.
 conceptus communis
 فریافت عام، مفهوم عام.
 conceptus cosmicos
 فریافت کیهانی.
 conceptus
 فریافتهای عقل پردازانه.
 ratiocinantes
 فریافتهای حاصل از
 استنتاج عقلی.
 conceptus ratiocinati
 نتیجه.
 conclusio
 نتیجه.
 conditio sine qua non

conditionalis
 شرط بلامنازع.
 conditionalis modus
 وجه شرطی.
 conjunctio
 ربط.
 consequence
 تالی.
 consequentia
 تالی بلاواسطه.
 immediata
 تالی بلاواسطه.
 continui speciorum
 متصله ی نوعها.
 contradictio
 تناقض.
 contradictio in adjecto
 تناقض موضوع و محمول،
 تناقض بین حد و صفت
 ملتصق به حد.
 conversio
 وارونه سازی.
 copielich = copilich
 رونوشت وار.
 copula
 ربط، رابطه (در گزاره های
 حملی)، حرف ربط.
 coram intuitu
 بوسیله ی شهود فکری.
 intellectuali
 پیکرمند.
 corporea
 پیکرمند.
 corpus mysticum

Dämmerung
 جامعه ی رازوارانه.
 correlatum
 متضایف.
 cosmologia rationalis
 گیاهشناسی تعقلی.
 cosmos
 جهان.
 creatio ex nihilo
 آفرینش از هیچ.
 credo quia absurdum
 آنرا باور دارم، زیرا مغایر
 عقل است.
 credo ut intelligam
 باور می کنم تا بدانم، باور
 می کنم تا بفهمم.
 cum grano salis
 البته با محدودیتهایی.
 curriculum vitae
 زندگینامه.

D

dabile
 قابل اعطا.
 Dämmerung

Dämon	definiens
Dämon	<i>datum</i>
Darapti	<i>de dicto</i>
Darii	<i>de facto</i>
Darlegung	<i>de re</i>
Darstellung	<i>declinatio</i>
Darstellungsart	<i>decomponierend</i>
Darstellungssystem	<i>decompositio</i>
Dasein	<i>decomposition</i>
Daseinsweise	<i>decorum</i>
Data	<i>deducieren</i>
Datisi	<i>Deduktion</i>
	<i>deduktive Vollständigkeit</i>
	<i>definiendum</i>
	<i>definiens</i>

Definition	Deonik
Definition	حدود.
Definitionsregel	Demiurg
Definitior	Demiurg(os)
Deifikation	Demonstration
Deifizierung	Denkart
deiktisch	denken
Deismus	denkende Ich, das
Deist	denkende Selbst, das
deistisch	Denkende, das
Dekadik	Denker
Deklaration	Denkgesetze
Demagogie	Denkökonomie
demagogisch	Denkprozeß
Demarkation	Denkungsart
	Deo volente
	Deonik

Deontologie	امر واجب.	Deontologie	امر واجب.
Deontologie	فريضة شناسی، وظیفه شناسی.	Deutlichkeit	وضوح، روشنی.
Dependenz	تبعیت، اتکاء.	Deutung	دلالت.
Depositär	گنجور.	diachronisch	ناهمزمان، دو زمان.
designat(um)	مدلول.	Dial(1)ele	دور.
Desintegration	فروپاشی.	Dialektik	دیالکتیک، دویچمگوتیک، سیر جدالی، منطق جدلی.
Deskription	توصیف.	dialektisch	دیالکتیکی.
deskriptiv	توصیفی.	dialektische Einheit	وحدت دیالکتیکی.
Determinismus	جبرآیینی، معینگری، جبرگرایی، علت گرایی، مذهب جبر علمی.	dialektische Grundgesetze	قوانین اصلی دیالکتیک.
Determinist	جبری، جبرگرایی، جبرآیین.	dialektische Logik	منطق دیالکتیک.
deus absconditus	خدا پنهان، خدای نامرئی.	dialektischer Determinismus	جبرگرایی دیالکتیکی.
deus ex machina	خدا از منجنیق، دست غیب، خدای ماشینی، مشکل گشای سحرآمیز.	dialektischer Materialismus	ماده گرایی دیالکتیکی، ماتریالیسم دیالکتیک.
deus sine natura	خدا یا طبیعت، خدا طبیعت است.	dialektischer Schein	ظواهر دروغین دیالکتیک.
		dialektischer Sprung	جهش دیالکتیکی.

dialektischer Syllogismus

dialektischer Syllogismus	قیاس جدلی، قیاس دیالکتیکی.
dialektischer Widerspruch	تضاد دیالکتیکی.
Dialektizismus	دیالکتیک شناسی، جدل گرایی.
dialogische Logik	منطق محاوره ای [کونو لورنتز].
diametral	قطری.
dianoetisch	فکری، عقلی.
Dichotomie	دوبخشی، دو راهه، دوگانگی متقابل، سیر و تقسیم.
dichtomisch	ثنایی.
dictum de Omni et Nullo	قول همه یا هیچ.
didaktisch	تعلیماتی، آموزشی.
Dies	این.
diesseitig	اینجهانی.

Ding an sich

differentia	وجه تمایز، ممیز، فصل.
differentia specifica	فصل مقسم، فصل منوع.
Differenz	گونگونی، این نه آنی، دیگرسانی.
Differenzierung	تمایز گذاری، تفکیک.
Difusion	تراوش.
Dignität	هیبت و وقار.
Dihairesis	انشقاق به دو.
Dilemma	برهان ذوالوجهین، قیاس دو حدی، قیاس ذوحدین، قیاس ذوالوجهین.
Dilettantismus	ناشیگری، ولنکاری.
Dimaris	دیماری، چهارمین شکل قیاس اقترانی.
Dimension	بعد.
Diminution	نقصان، کاهش.
Ding	چیز، شیء، امر.
Ding an sich	

Ding für sich
 شیء فی ذاته، شیء فی نفسه، چیز در خود.
 Ding für sich
 شیء لذاته، شیء لنفسه، چیز برای خود.
 Ding überhaupt
 شیء علی الاطلاق، شیء عموماً.
 Ding-Sprache
 شیء- زبان.
 Dingheit
 شیئیت، چیزبودگی.
 Dingwort
 شیء- واژه.
 direkter Syllogismus
 قیاس مستقیم.
 Direm(p)tion
 انفصال، جدایی.
 Disamis
 دیسامی، سومین شکل قیاس اقترانی.
 Disjunktion
 انفصال.
 disjunktiv
 استثنائی منفصل، شرطی انفصالی، انفصالی.
 disjunktive Begriffe
 مفاهیم متخارج.
 disjunktiver Syllogismus
 قیاس استثنایی منفصل.

Diziplin
 Diskontinuität
 ناپیوستگی.
 Diskrepanz
 تناقض، تباین.
 Diskretion
 تمایزگذاری.
 Diskurs
 دیسکورس، مقال، گفتمان.
 diskursiv
 برهانی، نطقی.
 Diskussion
 جستار، مباحثه.
 Dislokation
 جابجایی.
 disparat
 ناجور، نامتناسب، اتحاد ناپذیر.
 Dispositionsbegriffe
 مفاهیم تجربه ناپذیر، مفاهیم غیر تجربی.
 Dissonanz
 ناسازگاری، ناموزونی، ناهماهنگی.
 dito
 همچنین.
 Divinität
 الهیت، خدایی.
 Division
 تقسیم.
 Diziplin
 انضباط.

docta ignorantia
 docta ignorantia
 جهل مکتسب.
 Dogma
 اصل جزمی، حکم جزمی.
 Dogmatiker
 جزم اندیش.
 dogmatisch
 جزم اندیشانه، جزماً، جزمی.
 Dogmatismus
 جزمیت، جزم اندیشی، جزم گروهی.
 Doktrin
 دکترین، افراه.
 doxa
 عقیده.
 Drei-Einheit
 تثلیث.
 Dreieinigkeit
 تثلیث.
 Dreifaltigkeit
 تثلیث.
 dreiwertige Logik
 منطق سه ارزشی.
 Dualismus
 دوگروری، ثنویگری، دو بنی، ثنویت، دوئالیسم، دوگانه بینی.
 Dummheit
 حماقت.
 Dumpfheit
 تیرگی، کندی، کودنی.

Ego
 durchschauen
 تراسپیدن.
 Durchsichtigkeit
 ترانمایی، شفافیت.
 Durchsuchung
 تراجویی، بررسی و پژوهش.
 dyna mei
 بر حسب امکان.
 Dynamik
 دینامیک، نیروئیک.
 dynamisch
 پویا.

E
 Effekt
 انگیزته، معلول، اثر.
 effizient
 کافی.
 effizienter Grund
 علت کافی.
 Effizienz
 کفایت.
 Ego
 خود، نفس.
 Egoismus
 نفس پرستی، خودخواهی.

Ehre
Ehre
eidetisch
Eidetische Reduktion
eidetischer Sinn
Eidos
Eigenart
Eigendünkel
Eigenheit
Eigenliebe
Eigenschaft
eigentümlich
Eigentümlichkeit
Einbildung
Einbildungskraft

شرافت.

مثالی، مینوی، صوری، شهودی [هوسرل].

تحویل صوری، تقلیل مثالی.

معنای مثالی، معنای شهودی.

ایده، مینو، مثال، صورت.

ویژگی.

خود بینی، غرور.

اندیشه ی بی لگام فردی.

خود شیفتگی.

ویژگی، خودویژگی، خصیصه، خصوصیت.

خاصیت، خصلت، صفت.

ویژه.

ویژگی.

توهم، انگارش.

نیروی انگارش، قوه ی توهم.

Einhüllung
Eindruck
Eine, das
Eineindeutigkeit
Einerleiheit
einfach
Einfache, das
einfacher Begriff
Einfachheit
Einfluß
Eingeschränktheit
Einheit
Einheit der Gegensätze
Einheitssprache
Einhelligkeit
Einhüllung

تاثیر، تاثر.

یک، یکان، امر واحد.

تناظر یک به یک.

اینهمانی.

ساده، بسیط.

امر ساده.

مفهوم بسیط.

مفردیت، سادگی، بساطت.

نفوذ.

محدود بودگی، کرانمند شدگی.

یگانگی، وحدت.

وحدت ضدین.

زبان واحدعلمی [پوزیتیویسم]

هماآوازی.

در حجاب کردن، پرده

Einleitung
Einleitung
Einmehrdeutigkeit
Einmütigkeit
Einrichtung
Einschränkung
einseitig
Einsetzung
Einsicht
Einsquantor
Einstimmung
Einteilung
Einwurf
Einzelheit
einzel

پوشی.

درآمد، مقدمه.

تناظر یک به چند.

وفاق.

ترتیب، ساختار، آراستار.

کرانمندی، کرانمندسازی، محدودیت.

یکجانبه، یکسویه.

نظام، درنهمش، نهاد.

روشن بینی، بصیرت، استبصار.

سور شخصی، سور فردی.

توافق.

تقسیم.

اعتراض.

یکتاگونگی، جزء، انفرادیت، جزئیت.

Element
Einzelne, das
einzig
Eitelkeit
ekleipsis
Eklektiker
eklektisch
Eklektizismus
Eklipse
Ekloge
Ekstase
ektypon
Elan
eleatische Philosophie
Element

تک، جداگانه، منفرد، مفرد، شخصی، فردی.

امر منفرد.

یگانه، واحد، منحصر به فرد، تک.

خودنمایی، عطالت.

کسوف.

متفکر التقاطی.

التقاطی.

التقاطی گری.

کسوف.

منتخب آثار، منتخب گفتار.

پالایش، وجد.

نسخه بدل.

طیران.

فلسفه ی التات.

عنصر، بن پار.

Elementarbegriffe	ens rationis	ratiocinatae	Epagoge
Elementarbegriffe	Empirist	<i>ratiocinatae</i>	قیاس تمثیلی، قیاس ضمیر،
مفهومهای مقدماتی.	تجربه گرا، اختباریگر.	کائن عقلی حاصل از	قیاس سخنورانه ی محتمل.
Elementarlogik	Empyreum	استنتاج تعقلی.	<i>entia rationis</i>
منطق مقدماتی.	آسمان، بهشت.	<i>ens realissimum</i>	<i>ratiocinatis</i>
Eloge	Emotionen	واقعی ترین کائن،	کائنهای عقل متعقل.
ثنا.	هیجانان، عواطف.	واقعی ترین هستی.	Entität
Emanation	Energie	<i>ens summum</i>	موجود، کائن.
پیدایش، خلقت.	وضوح.	کائن اعلا.	Entmytheologisierung
Empathie	endlich	Entäußerung	اسطوره زدایی.
یکدلی، همدلی.	کرانمند، پایان پذیر، محدود،	خارجیت بخشی.	Entropie
Empfang	پایانمند، متناهی.	Entelechie	تبدیل ناپذیری.
پذیرش، دریافت.	Endliches, das	اصل تحقق پذیری، کمال	entscheidbar
Empfänglichkeit	امر متناهی.	تحقق، کمال یافتگی، کمال	قابل تصمیم گیری، تصمیم
دریافت پذیری.	Endlichkeit	اول، آراستگی، تحقق کامل	پذیر.
Empfindung	متناهی، کرانمندی، تناهی.	[ارسطو].	Entscheidung
دریافته ی حسی، احساس.	Endzweck	Entfaltung	تصمیم.
Empirie	هدف فرجامین.	انکشاف، گشایش.	Entstehung
تجربه.	<i>ens</i>	Entfremdung	پیدایش، هستی پذیری،
Empiriosymbolismus	هستنده، موجود.	بیگانگی، غربت، از خود	تکوین.
امپریو سمبلیسم.	<i>ens extramundanum</i>	بیگانگی، الیناسیون.	Entsublimierung
empirisch	هستی بیرون از جهان.	entgegengesetzt	والایش زدایی.
آروینی، اختباری، امپریک.	<i>ens entium</i>	برابر نهاده، متقابل، مخالف.	Entwicklung
empirischer	کائن کائنات، هستی هستی	Entgegensetzung	بازگشایی، تطور، تحول.
Elementarismus	ها، هستونند هستونندها.	برابرنهش، تقابل.	Entwirklichung
عنصرگرایی تجربی.	<i>ens imaginarium</i>	Entgegenstellung	تحقق زدودگی.
Empirisches und	کائن تخیلی.	برابر نهش، تقابل.	Entwurf
Theoretisches	<i>ens originarium</i>	Enthaltensein-	طرح، نقشه.
امر تجربی و امر نظری.	کائن اصلی.	bezeichnung	Entzauberung
Empirismus	<i>ens rationis</i>	نشانه ی اندراج، نشانه ی	جادوزدایی.
تجربه گرایی، اختباریگری،	کائن عقلی، کائن عقل.	شمول.	Epagoge
آروین گروی.	<i>ens rationis</i>	Enthymem	استقراء.

epagogisch
epagogisch
تعمیم به کل، استدلال استقرایی.
Epigenesis
تکوین تدریجی، تکوین متعاقب.
Epigramm
طنز.
epikurische Schule
مکتب اپیکوریان.
Epikurismus
آیین اپیکور، اپیکورسگروی.
epiphänomenal
پدیدار ثانوی.
Episode
واقعه معترضه، تک حادثه.
Epistel
رساله، نامه ی منظوم.
epistémè
معرفت قطعی و یقینی.
Epistemologie
معرفت شناسی، شناخت شناسی، علم المعرفة، سامان شناسایی، نظریه ی شناخت.
Episyllogismus
قیاس موخر.
Epoche
عصر، دوران.
Erdichtung
وهم، فریب.
Ereignis

Erkenntnis a priori
واقعہ.
Erfahrung
تجربہ.
Erfahrungsbegriff
مفہوم تجربی.
Erfahrungserkenntnis
شناخت تجربی.
Erfahrungsgesetze
قانونہای تجربی.
Erfahrungsurteil
داوری تجربی.
Erfolg
برآمد، معلول.
Erforschung
پژوهش.
erfüllbar
تحقق پذیر.
Erfüllung
پرکردن، تحقق، برآوردن.
Eristik
جدل، مباحثہ.
Erkennbarkeit der Welt
شناخت پذیری جهان.
erkennen
شناختن.
Erkennende
شناسا.
Erkenntnis
شناخت.
Erkenntnis a priori
شناخت ماقبل تجربی،

Erkenntnisart
شناخت پرتوم.
Erkenntnisart
گونه ی شناخت.
Erkenntnisfähigkeit
توانایی شناخت.
Erkenntniskraft
نیروی شناخت.
Erkenntnisprinzipien
اصولهای شناخت.
Erkenntnisquelle
سرچشمه ی شناخت.
Erkenntnisphäre
سپهر شناخت.
Erkenntnistheorie
تئوری شناخت، شناخت شناسی.
Erkenntnisvermögen
توانش شناخت.
Erkenntnisweise
شیوه ی شناخت.
Erklärung
تعریف، روشن سازی، توضیح، تبیین.
Erklärungsgrund
بنیاد توضیحی.
Erkundigung
بازپرسی، اطلاع.
Erläuterung
توضیح.
Erleuchtung
اشراق، روشندلی.

eschatologisch
Erlösungswissen
[معرفت به] رستگاری.
Erörterung
بحث، شرح، تشریح.
Eros
عشق.
Errungenschaft
دستاورد.
Erscheinung
پدیدار.
Ersetzungsregel
قاعده ی جانشین سازی.
Erste Philosophie
علم برین، فلسفه ی اولی.
Erste, das
اولین، نخستینہ.
Erstreckung
گستره، امتداد.
Erudition
دانش آموختگی.
Erweiterung
گسترش، توسیع.
Erwerbung
کسب، الفنجیدن.
Erzeugung
زایش، تولید، فراورش.
Eschatologie
مبحث آخرت، هدف غایی، نهایی.
eschatologisch
قیامت طلبانہ.

esoterisch
 esoterisch
 esse باطنی.
 esse هستی.
 esse est percipi هستی ادراک شدن است.
 essentia quinta عنصر پنجم (ارسطویی).
 essentiae گوهرها، ذاتیات.
 essentialia عناصر ذاتی.
 Essentialismus ذاتیگری.
 essentiell اساسی، ذاتی.
 Essenz ذات، اساس.
 Ethik اخلاق.
 ethisches Tunsollen احساس الزام (اخلاقی).
 Ethos منش، عادت.
 Eudämonie شغف، خوشی.
 Eudämonismus لذت طلبی.
 euphoria ذوق زدگی.
 evident

Existentialphilosophie
 Evidenz بدیهی.
 Evidenz شاهد، یقین، دلیل، گواه، مدرک، بداهت.
 Evolution تطور، تکامل، تطور تدریجی.
 evolutionär تطوری، تکاملی.
 ewig سرمدی، جاودانه، ابدی.
 Ewigkeit سرمدیت، جاودانگی، ابدیت.
 ex abrupto ناگهان، دفعتاً.
 ex aequo به همان منوال، به همان شیوه.
 ex cathedra برانداختن از تخت (پاپ).
 ex hypothesi برپایه ی فرض، بنابر فرض.
 Exegese تفسیر، تعبیر، تاویل.
 Exemplarursache علت مثالی.
 Existentialismus وجودیگری، اگزیستانسیالیسم، مکتب اصالت وجود.
 Existentialphilosophie

Existentialsatz
 Existentialsatz فلسفه ی وجودی.
 Existentialsatz گزاره ی وجودی.
 existentiell وجودی.
 Existenz وجود، تقرر ظهوری.
 Existenzbestimmungen تعیینات وجودی.
 Existenzphilosophie فلسفه ی وجودی.
 Existenzquantor سور وجودی.
 Existierende, das موجود، امر موجود.
 Exklusion طرد، عناد.
 exogen منوط به امر خارجی.
 exoterisch برای عامه، برای عوام.
 exoterische Gestalt صورت خارجی.
 Explikation توضیح، شرح.
 explizit مکشوف، آشکار.
 Exponent نماینده.
 expositio عرضه داشت.

extrovertiert
 Exposition نمایش، ایضاح، عرضه داشت، بیان.
 Expression بیان.
 expressiv تبیینی.
 Exprimment آزمایش.
 Exprimmentalismus تجربیگری.
 Exprimmentalphilosophie فلسفه آزمایشی.
 Extension امتداد، بعد، مصداق.
 extensiv برون گستر، پهناور، برتنیده.
 extramental بیرون ذهنی، خارج از آگاهی.
 extramundan خارج از جهان.
 Extrapolation از معلوم به مجهول رفتن.
 Extrem کران، حد.
 extrovertiert آفاقی، بیرونی.

F

حرف اختصاری برای = falsch کاذب.	
Fachgelehrte	دانشمند، عالم.
Fachterminus	اصطلاح فنی.
Fachwissenschaften	علوم دقیقه.
Fadaise	بلاغت.
Faden	رشته، رشته ی راهنما، نخ راهنما.
Fähigkeit	توانایی.
Fakta	امور واقع.
faktisch	واقعی، موجود.
Faktizität	امر ممکن، واقعی بودگی،

رویدادگی.	
Faktum	امر واقع.
falsch	کاذب، ناراست، دروغین.
Falschheit	ناراستی، دروغ، کذب.
Falsifikation	ابطال.
Falzifizierbarkeit	ابطال پذیری.
Fanatizmus	تعصب، خشکه مقدسی.
Fangschluß	مشاغبه، مغالطه.
Fassungskraft	نیروی درک.
Faßlichkeit	درک پذیری، وضوح.
Fatalismus	قدرگرایی، تقدیرگری.
Fatum	سرنوشت، تقدیر.
faule Vernunft	خرد اژگهان.
Fehler	خطا، غلط، اشتباه.
Fehlerhafter Zirkel	دور معیوب، دور باطل.
Fehlschluß	استنتاج غلط.

<i>Ferio</i>	فریو، اولین شکل قیاس اقترانی.
<i>Ferison</i>	فریسون، سومین شکل قیاس اقترانی.
<i>Fesapo</i>	فساپو، چهارمین شکل قیاس اقترانی.
<i>Festino</i>	فستینو، اولین شکل قیاس اقترانی.
Figur	شکل.
figürlich	مجازی، مجازا.
figürliche Synthesis	هم نهاد مجازی.
Fiktion	وهم، فریب.
final	هدفمند، غایتمند.
finales Verhalten	هنجار غایتمند.
Finalität	غایتمندی.
Finalursache	علت غایی.
fixe Denkformen	اشکال ثابت اندیشه.
fließende Größen	

چندیهای جاری، چندیهای روان.	
<i>focus imaginarius</i>	کانون تخیلی، کانون موهوم.
Fokus	کانون.
Folge	توالی، پی آیند، پی آمد، معلول.
Folgerung	استنتاج، نتیجه گیری، استنباط، نتیجه.
Folgesatz	گزاره ی منتج.
<i>fons et origo</i>	اس اساس.
Forderung	تقاضا، درخواست، خواست، طلب، داعیه، نیاز.
Form	شکل، صورت.
Form der Form	صورت صورت.
Form und Inhalt	صورت و معنی، شکل و محتوا.
formal	صوری.
formale Anschauung	سپش صوری، نگرش صوری.

formale Bedingung
 formale Bedingung
 شرط صوری.
 formale Interesse
 علاقه ی صوری.
 formale Logik
 منطق صوری.
 formale Notwendigkeit
 ضرورت صوری.
 formale Regeln
 قاعده های صوری.
 formaler Idealismus
 ایده آلیسم صوری، مینوگروی صوری.
 formales Prinzip
 اصل صوری.
 Formalisierung
 صورتبندی، صوری کردن.
 Formalismus
 صورتگیری، صورتگرایی.
 formaliter
 صورتا.
 Formalursache
 علت صوری.
 Formel
 ضابطه، فرمول.
 Formenreichtum
 غنای اشکال.
 Formulierung
 صورتبندی.
 Fortdauer der Seele
 بقای روح.

Fürsichsein
 Fortgang
 پیشروند.
 Fortschritt
 پیشرفت.
 Frage
 پرسش.
 Frankfurter Schule
 مکتب فرانکفورت.
 freie Willkür
 آزادکامی.
 Freiheit
 آزادی.
 Fresison
 فرسیسون، چهارمین شکل قیاس اقترانی.
 Fundament
 پی، اساس.
 Fundamentalbegriff
 مفهوم اساسی.
 Fundamentalontologie
 هستی شناسی بنیادین.
 Funktion
 تابع (در منطق)، کارکرد.
 Funktur
 ادات.
 für sich bestehend
 خود پاینده، خود ایستا.
 für sich selbst
 genugsam
 خودبسنده.
 Fürsichsein

Fürsichwerden
 برای خود بودگی.
 Fürsichwerden
 برای خود شدن.
 Fürwahrhalten, das
 راست شماردن.

G

gangbare Begriffe
 مفاهیم معموله.
 Ganze, das
 کل.
 Ganzheit
 تمامیت.
 Gattung
 نوع، جنس، راه.
 Gattungskräfte
 نیروهای نوعی، قوای نوعی.
 Gattungsleben
 زندگی نوعی.
 Gattungswesen
 موجود نوعی.
 gebildet
 فرهیخته.

Gegensatz
 Gebrauch
 کاربرد، رسم.
 Gedächtnis
 حافظه، یاد.
 gedachte Wesen
 موجودات فکری، ذاتهای فکری.
 Gedanke
 اندیشه.
 Gedankenbewegungen
 حرکات فکر.
 Gedankending
 شیء اندیشه، شیء اندیشه ای.
 Gedankenformen
 صورتهای اندیشه.
 Gedankenwesen
 موجود فکری.
 Gefühl
 عاطفه، احساس، بساویی.
 Gefühlskultur
 تهذیب نفسانی.
 gegeben
 معلوم، داده شده، مفروض، معروض.
 Gegenbehauptungen
 حکمهای متضاد.
 Gegenbild
 تصویر قرینه.
 Gegensatz
 ضد، تخالف، پادگزاره.

Gegenstand پادشاهش.

Gegenstand موضوع، شیء، برابریستا.

Gegenstand der äußeren Sinne برابریستای حسهای بیرونی.

Gegenstand der inneren Sinne برابریستای حسهای درونی.

Gegenstand des Bewußtseins عین آگاهی، موضوع آگاهی.

Gegenstandsbereich عالم گفتار.

Gegenstände an sich selbst شیئهای فی نفسه.

Gegenstände überhaupt برابر ایستاها عموماً.

Gegenstände der Erfahrung برابر استاهای تجربه.

Gegenständlichkeit شیئیت، عینیت.

Gegenstellung برابر گذاری.

Gegenüberstellung برابر نهش.

Gegenwart حضور، حال کنونی.

gemein

Gegenwirkung واکنش، عمل متخاصم، عکس العمل.

Gehalt محتوا.

Gehalt der Wahrnehmung مضمون ادراک.

Geist روح، ذهن، جان.

geistige Natur ماهیت معنوی، ماهیت روحانی، ماهیت روحی.

geistige Naturen موجودهای معنوی.

geistiges Verhalten هنجار معنوی، رابطه ی معنوی.

geistiges Wesen ذات معنوی.

Gelassenheit آرامش، بی غمی.

Gelegenheitsursachen علت‌های ضمنی.

Gelehrsamheit فضل، تبحر.

Gelehrtheit دانش آموختگی، دانشمندی.

Geltung صدق.

gemein

Gemeinde عام.

Gemeinde der Iche عمومیتی از من‌ها [فیخته].

gemeingültig کلاً معتبر، کلی.

gemeingültiges Urteil داوری کلی.

Gemeinschaft مشارکت، جامعه.

Gemüt ذهن، عاطفه.

Generalisierung تعمیم، عمومیت بخشی.

generell کلی، نوعی.

genetische Evidenz بداهت تکوینی.

Genialität استعداد ذاتی.

genre de certitude نوعی دیگر از یقین.

Genugsamkeit رضایت، خشنودی از خویش.

genus جنس، نوع.

genus proximum جنس قریب.

Gerechtigkeit عدالت.

Geringschätzung خوارشماری.

Gesetz

Geschehen, das رخداد.

Geschehede, das رخ داده.

Geschichtlichkeit تاریخت.

Geschichtsphilosophie فلسفه ی تاریخ.

Geschicklichkeit مهارت.

Geschöpf آفریده.

Geschöpflichkeit احساس آفریده، احساس متعلق به مخلوق.

Gesellschaft جامعه.

Gesellschaftsformation ساخت اجتماعی، فرم‌اسیون اجتماعی.

Gesetz der Affinität قانون قرابت.

Gesetz der Homogenität قانون تجانس.

Gesetz der Kontinuität قانون پیوستاری، قانون اتصال.

Gesetz der Natur قانون طبیعت.

Gesetz der

gesetzgebend
 Spezifikation
 قانون تخصیص.
 gesetzgebend
 قانونگذار.
 Gesetzmäßigkeit
 قانون وارگی، قانونمندی.
 Gesichtspunkt
 دیدگاه.
 Gesinnung
 عقیده، اعتقاد، نیت، منش.
 Gesinnungsethik
 اخلاق اعتقاد.
 Gestalt
 هیأت، ریخت، شکل، طرح،
 هیکل، صورت.
 gesunder
 Menschenverstand
 عرف عام، شعور مشترک،
 عقل سلیم.
 Gewalt
 زور، تسلط.
 gewiß
 قطعی، معین.
 Gewissen
 وجدان.
 Gewißheit
 قطعیت، اطمینان.
 Gewohnheit
 عادت.
*gigni de nihilo nihil, in
 nihilum nil posse*

gnoseologisch
reverti
 از عدم هیچ نزاید و هیچ
 چیز به عدم باز نتواند
 گشتن.
 Glaube
 گروش، باور.
 Glauben, das
 گرویدن، باور داشتن.
 Gleichartigkeit
 همگنی.
 Gleichförmigkeit
 همدیسی، همشکلی.
 Gleichgewicht
 ترازمندی تعادل.
 Gleichgültigkeit
 بی تفاوتی.
 Gleichheit
 برابری.
 Glied
 عضو.
 Gliederbau
 ساختمان.
 Glück
 بخت، خوشبختی، موفقیت.
 Glückseligkeit
 نیکبختی، بهجت.
 Gnade
 مهر، مرحمت.
 Gnoseologie
 معرفت شناسی.
 gnoseologisch

gnosis
 معرفت شناسانه.
 gnosis
 معرفت، عرفان.
 Gödelsche
 Unvollständigkeit
 قضیه ی ناتمامی
 (نافرآراستگی) گودل.
 Gödelzahl
 عدد گودل.
 Gott
 خدا، خداوند.
 Gottesbeweis
 اثبات وجود خدا.
 Götttheit
 وجود خدایی.
 Göttliches Wesen
 هستیوند خدایی.
 Göttlichkeit
 الهیت.
 Grad
 درجه، مرتبه.
 Grenzbegriff
 مفهوم تحدیدی.
 Grenzbestimmung
 تعیین مرزها، مرز گذاری.
 Grenze
 مرز، حد.
 grenzenlos
 بی مرز، بی کران، نامتناهی.
 Grenzsituation
 موقعیت حدی.

Grundeigenschaft
 Grenzlosigkeit
 بی مرزی.
 Größe
 بزرگی، عظمت، چندی،
 اندازه، کمیت.
 Große, das
 امر بزرگ.
 Größenbegriff
 مفهوم اندازه، مفهوم چندی.
 Größenlehre
 چندی شناسی، ریاضیات.
 Großkonjunktion
 سور کلی.
 größte empirischer
 Einheit
 بزرگترین واحد تجربی،
 بزرگترین یگانگی آروینی.
 größte Harmonie
 بزرگترین هماهنگی.
 größtmögliche
 Ausbreitung
 بزرگترین توسعه ی ممکن.
 größtmögliche Einheit
 بزرگترین یگانگی ممکن.
 Grund
 بن، بنیاد، پایه، پی، اساس،
 مبنا، سبب، دلیل.
 Grundbegriffe
 مفاهیم بنیادین.
 Grundeigenschaft
 خصلت بنیادین.

Grundfeste
Grundfeste اساس.
Grundfrage پرسش اصلی، پرسش بنیادین.
Grundidee مینوی بنیادین، ایده ی اصلی.
Grundkraft نیروی بنیادین.
Grundlage شالوده.
Grundlegung شالوده ریزی.
Gründlichkeit استواری کار، دقت.
Grundmaxime مبدأ حکمتی بنیادین.
Grundriß طرح بنیادین.
Grundsatz آغاز، اصل.
Grundsatz der Ausschließung eines Mittleren آغاز ی طرد شق وسط.
Grundsatz des Nichtzuunterscheidenden آغاز ی عدم تمایز.
Grundsätze der reinen

handelndes Subjekt
Vernunft آغاز ه های فهم ناب.
Grundursache علت العلل، علت بنیادین.
Grundvermögen قوه ی بنیادین، توانش.
Gültigkeit اعتبار.
Gut, das نیکی، خوبی، امر نیکو.

H

Haltung حمایت، وجه نظر، برخورد، نگرش، تلقی، نهش، رهیافت، ایستار.
Handeln, das عمل، کنش، کنیدن، معاملات.
Handelnde, das کارگر، امر کارگر، کنشمند.
handelndes Subjekt سوژه ی کارگر، درون آخته ی کارگر، سوژه ی کنشمند.

Handlung
Handlung کنش، عمل.
Handlungstheorie تئوری کنش.
Hang گرایش، میل، سائق، تمایل.
Harmonie هماهنگی.
Haubersches Theorem قضیه ی هوپر (در منطق صوری).
Hauptgattungen جنسهای عمده.
Hauptstück فصل، قطعه ی عمده.
hédoné میل.
Hedonismus رامش گروی، رامش جویی.
hedonistisch لذت جویانه.
Hegelianismus هگلی گری.
heilig مقدس.
Heiligkeit تقدس.
Heilwissen [معرفت به] رستگاری.
hen kai pan یکی و همه.

Heuristik
Heraklitismus فلسفه ی هراکلیت، مکتب هراکلیت.
Herangehen رویکرد، برداشت.
Herausforderung چالش، مبارزه طلبی.
Hermeneutik علم تأویل، علم توضیح و تفسیر معانی.
hermeneutischer Zirkel علم باطنی.
Herr ارباب، خدایگان.
Herrschaft und Knechtschaft خدایگان و برده.
Heterodoxie زندقه، بدعت گذاری، کژآیینی، بددینی، بدعت.
heterogen ناهمگن، نامتجانس.
Heterogenität ناهمگنی.
Heteronomie دگر قانونی، دگرناموسی.
Heterozetisis مغالطه بر اثر بیش یا کم اثباتی.
Heuristik هنر اکتشاف.

heuristisch

اکتشافی.

heuristische Fiktionen

تخیلهای اکتشافی.

heuristische
Grundsätze

آغازه های اکتشافی.

heuristische Methode

روش اکتشافی.

heuristischer Begriff

مفهوم اکتشافی.

hier und jetzt

اینجا و اکنون.

Himmelsbewegungen

جنبش جرمهای آسمانی،

جنبش اجرام سماوی.

Hinduismus

هندوئیسم.

hinreichend

رسا، کافی، بطور کافی.

Hirngespinnst

خیالبافی.

historische Erkenntnis

شناخت تاریخی.

historischer

Materialismus

ماده گرایی تاریخی،

ماتریالیسم تاریخی.

Historizismus

تاریخگرایی، تاریخ گرایی.

höchste Gattung

höchste Intelligenz

برترین جنس.

برترین هوش، برترین

هوشمند.

höchste Kausalität

برترین علیت.

höchste Realität

برترین واقعیت.

höchste Ursache

برترین داور.

höchste ursprüngliche

Gut, das

برترین نیکی نخستین.

höchste Vernunft

برترین خرد.

höchste

Vollkommenheit

برترین کمال.

höchste Weisheit

برترین دانایی، برترین

فرزانگی.

höchster

Vernunftbegriff

برترین مفهوم خرد.

höchster Verstand

برترین فهم.

höchstes Gut

برترین نیکی.

höchstes Wesen

برترین هستموند.

höchstmöglicher Grad

برترین مرتبه ی ممکن.

höchstweise Ursache

فرزانه ترین علت.

Hoffen, das

امید، امیدوار بودن، امید

داشتن.

Hoffnung

امید.

höhere Gattungen

جنسهای برتر.

höherer Begriff

مفهوم برتر.

Höhlengleichnis

تمثیل غار.

Holismus

کل گرایی.

homo faber

انسان هوشمند.

homo homini lupus

انسان گرگ انسان است

[هابز].

homo sapiens

انسان دانا، انسان اندیشنده.

homo sum

من یک انسانم.

Homoiomerien

اجزای متشابه.

homonym

جناس، بگونه ی همنام،

همنام، به اشتراک اسم.

Horizont

Hülle

افق.

پوشش بیرونی.

Humanismus

انسانگرایی.

Humanität

انسانیت.

Hylemorphismus

صورت همچون وجود

بالفعل.

Hylozoismus

نظریه ی جان داشتن ماده.

Hylozoisten

مادیان.

hyperbolische

Kometenbahnen

مسیرهای هذلولی، دنباله

دارها.

hyperphysisch

فراگیتیانه.

hypostasieren

اقنومی شدن، اقنومی ساختن،

شخصیت بخشیدن،

تجسم بخشیدن،

متجسم ساختن.

hypostatisch

متجسم، جسمی، اقنومی.

hypostatische

Bedingung

شرط اقنومی.

Hypostatization

Hypothese
 مجسم ساختن،
 اقتصومسازی.

Hypothese
 فرضیه.

hypothetisch
 فرضی، وضعی، شرطی،
 شرطی اتصالی.

hypothetischer
 Satz
 گزاره ی شرطی.

hypothetischer
 Gebrauch
 کاربرد فرضی.

hypothetischer
 Imperativ
 امر فرضی، فرض لازم.

hypothetischer
 Syllogismus
 قیاس استثنایی.

hypothetischer
 Vernunftschluß
 قیاس خردی استثنایی، قیاس
 خردی شرطی اتصالی.

hypothetisches
 Urteil
 داوری شرطی.

Hypotyposen
 خطوط عمده.

hysteron-proteron
 دور باطل، مصادره بر
 مطلوب.

Idealische

I

Ich, das
 من.

ideae innatae
 مثل فطری.

ideal
 مینوی، آرمانی، کمالی،
 مینوگانی، مثالی.

Ideal des höchsten
 Gutes
 مینوگان برترین نیکی.

Ideal, das
 مینوگان.

Ideale der Sinnlichkeit
 مینوگانهای حسگانی.

Idealfaktoren
 جنبه های معنوی، مؤلفه های
 معنوی.

idealisch
 مینوی، مثالی.

Idealische, das
 جنبه ی مینوی، عنصر
 مینوی.

idealisch

idealisches Wesen
 هستومند مینوی.

idealisierend
 آرمانی کننده.

idealisierende
 Klassifikation
 طبقه بندی آرمانی کننده.

idealisierende
 Konstruktion
 ساخت آرمانی کننده.

idealisierende Vernunft
 خرد مینونده.

Idealisierung
 آرمانی کردن.

Idealismus
 مینوگوری، معنی انگاری،
 مثالگیری، ایده آلیسم.

Idealist
 مینو گرو.

Idealität
 مینوش.

Idealität äußerer
 Erscheinungen
 مینوش پدیدارهای بیرونی.

Idealphilosophie
 فلسفه ی مینوی.

Idealtyp
 تیپ ایده آل.

Ideation
 بصیرت به ذات، مینوش.

Idee

Ideologie
 اندیشه، مثال، مینو، تصور،
 ایده.

Idee der Guten
 مثال نیکی.

Idee der Menschheit
 مینوی انسانیت.

ideell
 ذهنی.

Ideenlehre
 آموزه ی مثل.

idem per idem
 همان از همان راه.

Identifikation
 همگوهری، یکسان انگاری.

Identifizierung
 همگوهری، یکسان انگاری.

identisch
 اینهمان.

identische Sätze
 گزاره های اینهمان.

identisches Urteil
 داوری اینهمان.

Identität
 اینهمانی، هویت، همانی،
 همانستی، یکسانی، همسانی،
 وحدت هوهویه.

Identität der Art
 اینهمانی نوع.

Identitätsphilosophie
 فلسفه ی همانی.

Ideologie

ignava ratio

اندیشه ورزی، مرام، مسلک،
ایدئولوژی.

ignava ratio

عقل کاهل.

ignorabimus

اعتقاد به لاینحل بودن
معمای جهان.

ignorant

جاهل.

Ignoranz

جهل.

ignoratio elenchi

نادیده انگاشتن مسئله ی
مورد بحث، ندانستن
مسئله ی مورد بحث.

ikonisch

شمایلی، تجسمی.

illukativer Akt

نیت در گفتار.

Illumination

اشراق، روشندلی.

Illusion

وهم، توهم، پندار، پندار
فریب آمیز، پندار باطل،
پندار پوچ.

Illustration

تصویر.

Image

ایماژ، تصویر.

imaginär

موهوم، پنداری.

Immortalität

Imagination

متخیله.

immanent

درونی، درون ماننده، درون
ماندگار، درون باش، فطری،
ذاتی، داخل ذاتی.

immanente

Erkenntnisquellen der
Erfahrung

سرچشمه های درون

ماننده ی شناخت تجربه.

immanente Grundsätze

آغازه های درون ماننده.

immanente Gültigkeit

اعتبار درون ماننده، اعتبار
درونی.

immanente Physiologie

گیتاشناسی درون ماننده.

immanenter Gebrauch

کاربرد درون ماننده.

Immanenz

سریان، درون باشی، درون
ماندگاری.

Immanenzphilosophie

فلسفه ی متعالی، فلسفه ی
ترافرازنده.

Immaterialität

نامادگی، لامادیت.

immateriell

غیر مادی، نامادی.

Immortalität

Imperativ

بیمرگی، نامیرایی، خلود،
امردادی، خلود نفس، بقا،
فناناپذیری.

Imperativ

امر، حکم.

Imperativ, der

امر الزامی، فرمان،
فرمودمان.

impetus

رانش، محرکه.

Implikation

استلزام، تضمن.

Implikatur= Implikat

دال.

Imponderbilien

تاثیرات تعیین ناپذیر.

Impression

تاثیر، تاثر.

Impuls

انگیزه ی ناگهانی.

Imputabilität

مسئولیت پذیری اخلاقی،
مسئولیت اخلاقی، مسئولیت
پذیری، استنادپذیری.

Imputation

اتهام.

in abstracto

بطور مجرد، بطور انتزاعی.

in aeternum

بطور همیشگی، بطور
جاودانه.

in se

in alio

قائم به غیر، محمول
(ارسطو).

in antecedentia

در سوی مقدمها.

in concreto

بطور مشخص، بطور واقعی،
لمموسا، بطور ملموس،
لمموس.

in consequentia

در سوی تالی ها.

in indefinitum

تا حد نامعین.

in individuum

بطور منفرد.

in infinitum

تا بینهایت.

in mundo non datur

casus

در عالم صدفه وجود ندارد.

in mundo non datur

fatum

در عالم ضرورت کور وجود
ندارد.

in mundo non datur

hiatus

در عالم خرق وجود ندارد.

in mundo non datur

saltus

در عالم طفره وجود ندارد.

in se

قائم به ذات.

in sich
در گوهر خویش، در خود،
در درون خود.

in terminus
در حدود.

in toto
بطور کلی، در مجموع.

In-der-Welt-Sein
در جهان بودگی.

inanimata
بیجان.

Inbegriff
مجموع کلی، شامل اسطوقس،
سر مجموع، صورت تام.

**Inbegriff gegebener
Gegenstände**
مجموع کلی برابرایستاهای
داده شده.

incorporea
نامتجسم.

indemonstrabilia
مسلمات غیر قابل اثبات.

Indeterminismus
نامعینگیری.

**Index Librorum
Prohibitorum**
فهرست کتابهای ممنوعه.

Indiferentismus
یکسان انگاری.

Indiferentisten

یکسان انگاران.

indirekter Beweis
اثبات با واسطه، دلیل غیر
مستقیم.

Individualaussage
قضیه ی شخصی.

Individualismus
مذهب فردی، فردیت،
فردیگری، فردگرایی.

Individuation
تفرید.

Individuationsprinzip
اصل تفرد.

Individuenkonstante
ثابتهای فردی.

Individuenvariable
متغیرهای فردی.

Individuum
فرد.

indogen
منوط به امر درونی.

Induktion
استقراء.

Induktionismus
استقرائیکری.

induktiv
استقرایی.

inferior
فرو دست.

Inferiorität
فرو دستی.

infini
نامعین، بی پایان.

infinital calculus
حساب بینهایت کوچکها.

Ingredienz
جزء مقدم، جزء ترکیبی.

Inhalt
محتوا، گنجانیده، مضمون.

inhalt - orientiert
مطروف نگر، گنجانیده
فکر.

inhalhaft
مضمون دار.

inhaltlose Form
شکل بی محتوا، قالب بی
مضمون.

inhärent
جلی، فطری.

Inhärenz
التصاق.

inhärierend
ملتصق.

Injure
دشنام.

Inkarnation
حلول، تجسم، پیکریابی.

Inklusion
اندراج، اشمال، تضمن،
شمول.

inklusive
متضمن، شامل.

inkohärent
فاقد ضبط و ربط، متنافر،
بدساز.

Inkohärenz
عدم انسجام.

inkommensurabel
اندازه ناپذیر، غیر قابل
سنجش.

inkompatibel
ناسازگار.

Inkompatibilität
ناسازگاری.

inkonsequent
ناپیکیر، ناپیکیرانه.

inkonsistent
نامنسجم، ناپیوسته، منافی.

Inkorruptibilität
فساد ناپذیری.

innere Anschauung
سپش درونی.

innere Erfahrung
تجربه ی درونی.

innere Möglichkeit
امکان درونی.

**innere
Notwendigkeit**
ضرورت درونی.

Innere, das
درونگان، چیز درونی.

innerer Sinn
حس درونی.

innerer Zustand**innerer Zustand**

حالت درونی.

innerlich

از درون، درونی.

Innerlichkeit

داخلیت، درون بودگی.

ins Unendliche

تا بیکران.

Insinuation

انتساب.

Instabilität

عدم ثبات، ناستواری.

Institution

نهاد.

instrumentale Vernunft

خرد ابزاری.

Instrumentalismus

افزاریگری.

Integration

یکپارچگی، ادغام.

intellectus agens

عقل فعال، فهم فعال.

intellectus archetypus

باستان نمون فکر.

Intellekt

هوش، عقل.

intellektual

فکری.

intellektuieren**Intellektualismus**

مذهب عقل.

Intellektualphilosoph

فیلسوف فکری.

intellektuell

فکری، عقلی.

intellektuelle Anschauung

سپش فکری.

intellektuelle Form

صورت فکری.

intellektuelle Intuition

شهود عقلی.

intellektuelle Sätze

گزاره های فکری.

intellektuelle Substanz

جوهر فکری.

intellektuelle Synthesis

همنهاد فکری.

intellektuelle Welt

جهان فکری.

Intellektuelle, das

امر فکری.

intellektueller Begriff

مفهوم فکری.

intellektuelles Bewußtsein

آگاهی فکری.

intellektuelles Erkenntnis

شناخت فکری.

intellektuelles System

دستگاه فکری.

intellektuieren**intelligent**

فکری ساختن.

intelligent

باهوش.

Intelligenz

هوش، هوشمند، موجود

هوشمند.

intelligibel

معقول، مفکور.

intelligibelia =**Intelligibelia**

معقولات.

intelligible Form

صورت معقول.

intelligible Substanzen

جوهرهای معقول.

intelligible Ursache

علت معقول.

intelligible Welt

جهان معقول.

intelligibler Charakter

سرشت-نشان معقول.

intelligibler Gegenstand

برابرایستای معقول.

Intelligile, das

امر معقول.

Intension

عزم.

intensional

عمدی، ارادی، التفاتی.

intensionale Logik

منطق درتنشی.

Interesse**intentionaler Akt**

فعل التفاتی.

Intentionalität

عمد، تعمد.

Intensität

شدت.

intensiv

درون گستر، ژرفارو،

درتنیده.

intensive Größen

چندیهای ژرفارو.

intensive Quantität

کمیت ژرفارو.

Intention

قصد، میل، نیت، غرض.

Intentionalität

وجه التفاتی.

inter alia

از جمله.

inter se

اندر میان یکدیگر.

Interaktion

میان کنش، کنش متقابل.

Interdependenz

اتکای متقابل، وابستگی

متقابل.

Interesse

علاقه، جالبیت، جاذبه،

جاذبیت.

Interesse der Vernunft

علاقه ی خرد.

interferierende
Begriffe

مفاهیم متداخل.

Intermundium

جهان میانی.

interne

باطنا.

Interpretation

تعبیر، تفسیر.

intersubjektive

میانذهنی، اندرهم ذهنی.

Intersubjektivität

میانذهنیگرانه، تداخل
ذهنیت.

intransitiv

غیر متعدی، نامتعدی.

Introduktion

مدخل.

Introspektion

درون بینی.

introvertiert

انفسی، درونی، درون نگر.

introvertierter

Mistizismus

عرفان انفسی.

Intuition

دید، اشراق، شهود، مکاشفه،

جان بینی، درون بینی،

حدس، ادراک شهودی.

Intuitionismus

شهودیگری.

intuitionistische Logik

منطق شهودگرایانه.

intuitiv

شهودی.

intuitive Deutlichkeit

روشنی شهودی.

intuitive Grundsätze

آغازه های شهودی.

intuitus

شهود.

intuitus derivatus

شهود اشتقاقی.

intuitus originarius

شهود اصلی.

intuitus vel conceptus

شهود یا فریافت.

invariant

نامتغیر (صفت).

Invariante

نامتغیر (اسم).

Invarianz

تغییر ناپذیری.

Inventarium

سیاهه.

ionische Schule

مکتب ایونیاپی.

irrational

اصم، غیر منطق.

Irrationalität

عدم معقولیت.

Irrationalismus

ناعقلیگری.

Irrationalzahlen

عددهای اصم، عددهای
گنگ.

irrationell

غیر عقلایی، فهم ناپذیر.

Irreversibilität

عکس ناپذیری، وارونگی
ناپذیری.

Irrtum

خطا، بطلان.

Irrung

اشتباه، خطا.

Isokosmos

جهان به مقیاس انسان.

Isopoliten

شهروند آزاد.

Isotropie

همسان بودن.

ist

است، هست.

iter ad realitatem

راه بسوی واقعیت.

iter ad veritatem

راه بسوی حقیقت.

J

Jehova

یهوه.

jeneseitig

آنجهانی، لاهوتی.

jeneseitige Gegenwart

حضور ماورائی.

judicia communia

حکمای عام.

judicium singulare

حکم شخصی.

Junghegelianer

هگلی های جوان، پیروان

فلسفه ی هگل جوان.

Jungsteinzeit

دوران نوسنگی.

Junktur

موصول.

Jurisprudenz

علم حقوق.

Justifikation

اثبات حقانیت.

K

Kalkül	محاسبه.
Kampfplatz	رزمگاه.
Kanon	قانون، قاعده، کیش-قانون، قانون کلیسایی.
Kantianismus	فلسفه ی کانت، کانت گروی.
Kapitular	قانون.
Kardinalsatz	گزاره ی اساسی.
Kartesianismus	فلسفه ی دکارت، دکارت گروی.
Kasuistik	امر، پیشآمد.
Katartikon	پالاینده [ادیب سلطانی].
kategorematisch	مستقلا با معنا.

Kategorie	مقوله.
Kategorienfehler	خطای مفهومی.
kategorisch	حملی، مقوله ای، اقتراعی، قطعی، روشن، مطلق.
kategorische Imperativ	امر واجب، فرمودمان فریضی، امر قاطع، امر تنجیزی.
kategorische Urteile	داوریهای حملی.
kategorischer Syllogismus	قیاس اقتراعی.
kategorischer Vernunftschluß	قیاس خردی اقتراعی.
<i>Katharsis</i>	پالایش، تزکیه.
kausal	علی.
kausale Implikation	استلزام علی.
Kausalgesetz	قانون علی.
Kausalität	علیت.
Kausalprinzip	اصل علیت.
Kausalverbindung	

Kausalverhältnis	همبستگی علی.
Kausalverknüpfung	نسبت علی.
Keim	پیوستگی علی.
Keines	نطفه.
Kenntnis	هیچیک، هیچکدام.
Kennzeichen	شناسایی.
Kennzeichnung	شناخت-نشان.
Kennzeichnungsoperators	نشانه گذاری، تشخیص.
Kettenreflex	ادات نشانه.
Kettenschluß	انعکاس زنجیره ای.
Klar und deutlich	قیاس مرکب.
Klarheit	روشن و واضح، روشن و آشکار.
Klasse	وضوح.
Klassifikation	طبقه، صنف (در منطق).
	طبقه بندی، رده بندی.

klassische Logik	منطق کلاسیک.
Kleine, das	امر کوچک.
Klinamen	انحراف.
Klugheit	هوشمندی.
Knecht	بنده.
Koadjutor	یاری دهنده، معین.
Koalition	اتلاف.
Koexistenz	همزیستی، همبودی.
Kogintion	شناخت.
kognitiv	شناختی.
Kognitivismus	شناخت گرایی.
kognitivistisch	شناخت گرایانه.
kohärent	منسجم.
Kohärenz	پیوستگی، ضبط و ربط، همدوشی، سامانندی، انسجام.

koinonia
koinonia to genon
 جمع صنوف متعالی.
Koinzidenz
 انطباق، همسازی.
kollektiv
 جمعی.
Kollektivbegriff
 مقوله ی عام، مفهوم عام.
kollektive Einheit
 یگانگی جمعی.
Kombination
 هم بست، بهم بستگی.
Komet
 ستاره ی دنباله دار، ذوذنپ.
kommunikative Vernunft
 خرد ارتباطی.
kommunikatives Handeln
 کنش ارتباطی.
Kommunismus
 کمونیسم، مذهب شیوعی،
 مشاع انگاری.
Komparation
 مقایسه.
**komparative
Allgemeinheit**
 کلیت نسبی.
Kompendium
 ملخص.
**Komplementät-
philosophie**
 فلسفه ی مکمل.

Konjunktion
Komplex
 درهمافته، همافته.
komplexe Aussage
 گزاره ی جامع، جمله ی
 تضمینی.
Komplexität
 پیچیدگی.
Komponente
 اجزاء ترکیب کننده، جزء،
 عامل، مؤلفه.
Komposition
 ترکیب، تلفیق.
Konditionalismus
 شرط گرایی، جانشین سازی
 شرط بجای علت.
Konfirmabilität
 تاییدپذیری.
Konformismus
 سازش طلبی.
Konformist
 مقلد، هم رنگ جماعت.
Konfusion
 اشتباهکاری، آشفتگی،
 التباس.
Konfuzianismus
 فلسفه ی کنفوسیوس.
kongruent
 مطابق، متطابق.
Kongruenz
 تطابق، دمسازی، موافقت.
Konjunktion

konkav
konkav
 مقعر.
Konklusion
 نتیجه.
Konkomitanz
 باهم بودن، ملازمت.
Konkret
 مشخص، انضمامی، عینی،
 ملموس.
Konkrektion
 رشد همه جانبه، پیکریابی،
 پیوند.
Konkurrenz
 رقابت.
Konnex
 پیوستگی، اتصال.
Konnotation
 معناهای همراه.
konnotativ
 ضمنا دلالت کننده.
Konsens
 وفاق، اجماع.
Konsenstheorie
 تئوری اجماع.
Konsensus
 وفاق، اجماع.
konsequent
 پیگیر.
Konsequenz
 تالی، تعاقب.
konsistent

Kontemplation
 سازگار، پایدار، همساز،
 پیگیر، پیوسته، منسجم.
Konsistenz
 سازگاری، همسازی، تلائم.
Konstellation
 بافت، ساختمان.
Konstant
 ثابت.
Konstitutionssystem
 شجره ی مفاهیم علمی
 [کارناپ].
konstitutiv
 بنیانگذارانه، بنیانگذار،
 اصلی، ضروری.
konstitutive Grundsätze
 آغازه های بنیانگذار.
konstitutiver Gebrauch
 کاربرد بنیانگذار.
konstitutives Prinzip
 اصل بنیانگذار.
**konstitutives
Prinzipium**
 اصل بنیانگذار.
Konstrukt
 ساختمان، مجموعه.
Konstruktion
 ساخت، ساختمان.
Konstruktivismus
 اعتقاد به قوه ی سازندگی
 سوژه.
Kontemplation

kontemplativ
نگرورزی، اندرنگرش، تفکر،
تامل، مراقبه.

kontemplativ
مشاهدتی.

Kontext
بافت سیاق.

kontingent
ممکن، محدث، محتمل،
حادث.

Kontingenz
امکان خاص، حدوث،
امکان.

kontinuierlich
متصل، دائما، دائمی، مستمر،
مداوم، پیوستارانه، همپیوسته،
پیوسته.

kontinuierliche Größen
چندیمهای پیوسته.

Kontinuität
پیوستاری، استمرار، اتصال،
پیوستگی، تداوم.

Kontinuum
پیوستار، استمرار، پیوست،
زنجیره.

Kontradiktion
تناقض.

kontradiktorisch
متناقضا، نقض کننده،
متناقض.

kontrafaktisch
ضد واقع.

Kopulation
Kontraktion
انقباض، ترنجش.

konträr
متضاد، متخالف.

Kontrast
پادسانی.

Kontravalenz
شق نقیض.

Konvention
قرار، میثاق، معاد.

Konventionalismus
میثاق گرایی.

Konvergenz
همگرایی، بهم گرایی.

Konversion
عکس.

Konzept
طرح اولیه، برداشت، نقشه.

Konzeptualismus
مفهوم گرایی، نامگرایی
متاخر.

koordiniert
هم مرتبه.

Kopenhagener Schule
مکتب کپنهاگ.

Kopie
رونوشت.

Kopula
ربط.

Kopulation
پیوند زدن.

korollar
korollar, korollarium
مکمل، متمم.

Körper
جسم، پیکر، کالبد.

körperhaft
جسمانی، متجسد.

körperliche Welt
جهان مادی، جهان
جسمانی.

Körperwelt
جهان جسمانی.

Korpus
صورت، پیکره.

Korrelat
متضایف، متبادل العلقه،
نظیر، همبسته.

Korrelation
هم نسبتی، همبستگی،
تضایف، تلازم.

Korrelatum
متضایف.

Korrespondenz
تناظر، تطابق.

Korrespondenzprinzip
اصل تناظر، اصل تطابق.

Korrespondenztheorie
نظریه ی تناظر، نظریه ی
تطابق.

korrespondierende
Gegenstände
برابرایستاهای تناظر.

Kosmotheologie
korrespondierendes
Ding
شیء مناظر.

Kosmogonie
جهانزاد، آفرینش جهان.

kosmogonisch
جهانشناختی.

Kosmologie
کیهانشناسی، علم پیدایش
جهان، جهانشناسی، علم
الکون.

kosmologisch
کیهانشناختی، جهانشناسانه.

kosmologische
Behauptungen
حکیمهای کیهانشناختی.

kosmologische Fragen
پرسشهای کیهانشناختی.

kosmologische Ideen
مینوهای کیهانشناختی.

kosmologischer Beweis
برهان کیهانشناختی.

kosmologischer
Vernunftschluß
قیاس خردی کیهانشناختی.

kosmologisches Argument
استدلال کیهانشناختی.

Kosmos
کیهان.

Kosmotheologie
کیهان-یزدانشناسی.

Kraft
Kraft
 نیرو.
Kreatianismus
 آفرینش روح.
 kreativ
 خلاق، آفریننده.
Kreativität
 آفرینندگی، خلاقیت.
Kreditiv
 اعتبارنامه.
Krise
 بحران.
Kriterium
 سنجیدار، معیار، محک، ملاک.
Kritik
 نقادی، نقد، سنجش.
Kritik der reinen Vernunft
 سنجش خرد ناب، نقد عقل محض.
Kritik und Selbstkritik
 انتقاد و انتقاد از خود.
kritisch
 نقادانه، سنجشگرانه، سنجشی، بحران آمیز.
kritische Erinnerung
 یادآوری سنجشگرانه.
kritische Theorie
 تئوری انتقادی.
kritische Untersuchung
 بازجویی سنجشگرانه.

Kyniker
kritischer Rationalismus
 خردگرایی انتقادی.
kritischer Realismus
 واقعگرایی نقادانه.
kritischer Weg
 راه سنجشگرانه.
Kritizismus
 نقدگرایی.
Kultur
 فرهنگ، پرورش.
Kultus
 کیش.
Kummulativ
 متراکم شونده.
Kundschaft
 اطلاع، شناسایی.
Künftige, das
 امر آینده.
künftiges Leben
 زندگی آینده.
Kunst
 هنر، فن.
Kunstteile
 جزء های سازمان دار.
Kuriosität
 کنجکاوی.
Kybernetik
 سبیرنیتیک.
Kyniker
 کلبی مسلک.

korollar
korollar, korollarium
 مکمل، متمم.
Körper
 جسم، پیکر، کالبد.
körperhaft
 جسمانی، متجسد.
körperliche Welt
 جهان مادی، جهان جسمانی.
Körperwelt
 جهان جسمانی.
Korpus
 صورت، پیکره.
Korrelat
 متضایف، متبادل العلقه، نظیر، همبسته.
Korrelation
 هم نسبتی، همبستگی، تضایف، تلازم.
Korrelatum
 متضایف.
Korrespondenz
 تناظر، تطابق.
Korrespondenzprinzip
 اصل تناظر، اصل تطابق.
Korrespondenztheorie
 نظریه ی تناظر، نظریه ی تطابق.
korrespondierende Gegenstände
 برابرایستاهای تناظر.

Kosmotheologie
korrespondierendes Ding
 شیء مناظر.
Kosmogonie
 جهانزاد، آفرینش جهان.
kosmogonisch
 جهانشناختی.
Kosmologie
 کیهانشناسی، علم پیدایش جهان، جهانشناسی، علم الكون.
kosmologisch
 کیهانشناختی، جهانشناسانه.
kosmologische Behauptungen
 حکمهای کیهانشناختی.
kosmologische Fragen
 پرسشهای کیهانشناختی.
kosmologische Ideen
 مینوهای کیهانشناختی.
kosmologischer Beweis
 برهان کیهانشناختی.
kosmologischer Vernunftschluß
 قیاس خردی کیهانشناختی.
kosmologisches Argument
 استدلال کیهانشناختی.
Kosmos
 کیهان.
Kosmotheologie
 کیهان-یزدانشناسی.

Kraft
Kraft
Kreatianismus نیرو.
 kreativ آفرینش روح.
Kreativität خلاق، آفریننده.
Kreditiv آفرینندگی، خلاقیت.
Krise اعتبارنامه.
Kriterium بحران.
Kritik سنجیدار، معیار، محک، ملاک.
Kritik der reinen Vernunft نقادی، نقد، سنجش.
Kritik und Selbstkritik سنجش خرد ناب، نقد عقل محض.
kritisch انتقاد و انتقاد از خود.
kritische Erinnerung نقادانه، سنجشگرانه، سنجشی، بحران آمیز.
kritische Theorie یادآوری سنجشگرانه.
kritische Untersuchung تئوری انتقادی.
Kyniker بازجویی سنجشگرانه.

Kyniker
kritischer Rationalismus خردگرایی انتقادی.
kritischer Realismus واقعگرایی نقادانه.
kritischer Weg راه سنجشگرانه.
Kritizismus نقدگرایی.
Kultur فرهنگ، پرورش.
Kultus کیش.
Kummulativ متراکم شونده.
Kundschaft اطلاع، شناسایی.
Künftige, das امر آینده.
künftiges Leben زندگی آینده.
Kunst هنر، فن.
Kunstteile جزء های سازمان دار.
Kuriosität کنجکاوی.
Kybernetik سیبرنیتیک.
Kyniker کلیبی مسلک.

Langatmigheit
L
Langatmigheit نفسگیری، دراز نفسی.
Langeweile ملالت، بیزاری.
lapsus judicii لغزش قضاوت.
latent پنهان، ضمنی، نهفته.
Lauf der Welt جریان جهان.
laute Begriffe مفهومیهای صرف.
Laüterkeit خلوص.
Läuterung پالایش.
Leben زندگی.
Lebendigkeit شادابی.
Lebensformen اشکال زندگی.

Lehre
Lebenskräfte قوای حیات.
Lebensphilosophie فلسفه حیات.
Lebenswelt جهان زندگی [هابرماس].
leer تهی.
leere Anschauung سبش تهی.
leere Data داده های تهی.
leere Zeit زمان تهی.
Leere, das تهیگی، خلاء.
leerer Begriff مفهوم تهی.
leerer Gegenstand برابرایستای تهی.
leerer Raum مکان تهی، فضای تهی.
legislatorisch مقننه.
Legitimität مشروعیت.
Lehrart شیوه ی آموزش.
Lehrbegriff تعلیمات.
Lehre

Lehre آموزه، مکتب.
 Lehre von der doppelten Wahrheit آموزه ی حقیقت مضاعف.
 Lehrmeinung آموخت-رای.
 Lehrsatz قضیه.
 Lehrspruch دستور.
 Leib - Seele - Problem مسئله ی روح و جسم، مسئله ی تن و روان.
 leiblich جسمانی.
 Leichtsinn سبک سری، نادانی، بی معنایی.
 Leidende, das کارپذیر، بردبار.
 Leidenschaft شور، شوریدگی.
 Leitfaden نخ راهنما، خط راهنما، رشته ی راهنما، راهنما.
 Leitmotiv آهنگ راهبر.
 Leitschnur ریسمان راهنما.
 Lemma فرض، پیشفرض.

Logik
 Letztbegründung برهان غایی.
lex continui in natura قانون متصله در طبیعت.
 Lichtwesen ذات نورانی.
 Liebe عشق.
 Limitation حصر.
 Linguistik زبانشناسی.
 linguistisch زبانشناختی، زبانشناسانه.
 Linie خط.
 Linkshegelianer هگلی های چپ.
 Lizenz پروانه.
 Logik منطق.
 Logik der Klassen منطق صنوف، منطق طبقات.
 Logik der Wahrheit منطق حقیقت.
 Logik des allgemeinen Verstandesgebrauchs منطق کاربرد عام فهم.
 Logik des besonderen

Logik des Scheins
 Verstandesgebrauchs منطق کاربرد ویژه ی فهم.
 Logik des Scheins منطق فرانمود.
 logische Dialektik دیالکتیک منطقی، دیوچمگوئیک منطقی.
 logische Form صورت منطقی.
 logische Funktionen کارکردهای منطقی.
 logische Konstanten ثابتهای منطق.
 logische Möglichkeit امکان منطقی.
 logische Notwendigkeit ضرورت منطقی.
 logische Partikeln ادات منطق.
 logische Quantifikation تسویر گزاره ها، تسویر منطقی.
 logische Reflexion تامل منطقی.
 logische Topik طوبیقای منطقی.
 logische Verneinung نفی منطقی، نایش منطقی.
 logische Vorstellung تصور منطقی.
 logische Wirklichkeit

Logizismus
 واقعیت منطقی، بودش منطقی.
 logischer Atomismus ذریگری منطقی، اتومیس منطقی.
 logischer Empirismus تجربه گرایی منطقی.
 logischer Ort فضای منطقی، حیز منطقی.
 logischer Paralogismus پاراگویی منطقی.
 logischer Positivismus پوزیتیویسم منطقی.
 logisches Merkmal نشانه ی منطقی.
 logisches Netz شبکه ی منطقی.
 logisches Quadrat چهارگوش منطقی (در قیاس).
 Logisches und Historisches امر منطقی و امر تاریخی.
 logisches Verfahren فراروند منطقی.
logistica منطق ریاضی.
 Logistik منطق ریاضی.
 Logizismus

logos
 منطق گرایی.
logos
 لغت، واژه، کلام.
 lokutiver Akt
 ظاهر گفتار.
 Lüge
 دروغ.
 Lust
 میل، رامش.

M
 Macht
 قدرت.
 magisch
 افسونگرانه.
 Majestät
 مهستی.
major
 مقدمه ی کبری، کبری.
 Makrokosmos
 مهجهمان، عالم اکبر.
 Mangel
 نقص، کاستی.
 Manifestationen
 تجلیات، مظاهر.
 Manipuation
 دستکاری.

material
 Mannigfaltige, das
 بسیارگان.
 Mannigfaltigkeit
 بسیارگانی، چندجانبگی،
 چند وجهی بودن، بس
 گونگی.
 Marxismus
 مارکسیسم.
 marxistische Dialektik
 دیالکتیک مارکسیستی.
 Marxsche Dialektik
 دیالکتیک مارکسی.
 Massenatheismus
 الحاد توده ای.
 masslos
 سنجش ناپذیر.
 Maß
 اندازه، میزان، سنجه، مرتبه.
 Maßgabe
 به میزان، برطبق، بر طبق
 سنجه.
 Mäßigung
 تعدیل، اعتدال، ملایمت،
 میانه روی.
 Maßstab
 معیار.
 materiale Idealismus
 مثالگیری مادی.
 materiale
 ضرورت مادی.
 Notwendigkeit

materiell
 materiale und
 hypostatische
 Bedingung
 شرط مادی و متجسم، شرط
 مادی و اقمومی، شرط مادی
 و جسمی.
 Materialien
 ماده های نخستین.
 Materialismus
 ماده گروی، ماتریالیسم،
 مادیگری، مکتب اصالت
 ماده، ماده انگاری، دهری
 گری.
 Materialist
 ماده گرو، مادیگر، ماده
 گرا، ماتریالیست، ماده انگار،
 دهری، مادی.
 Materialität der Seele
 مادیت روح.
materialier
 مادتا.
 Materialursache
 علت مادی.
 Materie
 ماده.
 Materie der
 Erscheinung
 ماده ی پدیدار.
 materiell
 مادی.
 materielle Einheit der

mathematisch
 Welt
 وحدت مادی جهان.
 materielle Implikation
 استلزام مادی.
 materielle Welt
 جهان مادی.
 materielle Wesenkräfte
 قوای مادی ذاتی.
 Materielle, das
 امر مادی.
 Mathematik
 ریاضیات.
 mathematische
 Antinomie
 تنازعات ریاضی، ناموسان
 پیکاری ریاضی.
 mathematische Axiome
 اصلهای متعارف ریاضی.
 mathematische
 Definitionen
 تعریفهای ریاضی.
 mathematische Logik
 منطق ریاضی.
 mathematischer
 Induktion
 استقراء ریاضی.
 mathematischer Punkt
 نقطه ی ریاضی.
 mathematischer
 Regressus
 سیر قهقرایی ریاضی.

**mathematisierte
Sprachphilosophie**

فلسفه ی ریاضی شده ی
زیان.

mathesis universalis

علم کلی.

Matrix

جدول، قالب، ماتریس.

Maxime

قانون عقلی، سرآغاز، مبدأ
ذهنی، مبدأ حکمتی، اصل
حکمتی.

Maximum

بیشینه.

Maya

مایا، تخیل (توهم) جهانی.

Mechanik

مکانیک، جر اثقال.

mechanische**Notwendigkeit**

ضرورت افزاری.

Mechanismus

قسریت.

Meditation

تامل، تدبر، مراقبه.

Medium

واسطه، رسانه.

megista gene

مفاهیم ناب.

mehrwertige Logik

منطق چند ارزشی.

Meinen

معنی.

Meinung

عقیده، رای، نظر.

Menge

تعداد، کثرت، مجموعه، انبوه،
توده.

Mensch

انسان، آدمی.

Menschensinn

شعور انسانی.

Menschenverstand

فهم انسانی.

Menschheit

بشریت.

menschliche Natur

طبیعت بشر، طبیعت
بشری.

menschliches Wesen

ذات انسان، ذات انسانی.

Merkmal

نشانه.

mertio fortunae

به سبب بخت نیکو.

Meßkunst

هندسه ی عملی.

Meta-Anthropologie

فرا-انسانشناسی.

Metaethik

متا اخلاق، ماوراء اخلاق.

Metalogik

متا منطق، ماوراء منطق.

metalogisch

مابعد منطقی.

metaphilosophisch

مابعد فلسفی.

Metaphysik

متافیزیک، مابعدالطبیعه،
ماوراءالطبیعه، متاگیتیک.

metaphysisch

متافیزیکی، متاگیتیانه.

Metasprache

مابعد زبان، ماوراء زبان.

Meteor

جرم سماوی.

Methama**Methexis**

شرکت، شراکت.

Methode

روش.

Methodenlehre

متدلوژی، روش شناسی.

Methodik

متدیک، روشیک.

methodisch

روشمند، روشدار.

methodischer**Positivismus**

تحصل گروی روش

شناختی.

methodischer Zweifel

شک روشدار.

Methodismus

روشگرایی.

Methodistik

علم پژوهش علمی.

Methodologie

متدلوژی، روش.

Metonymie

ذکر علت بجای معلول.

Mikrokosmos

کجهجهان، جهان خرد.

Milesiensschule

مکتب ملطی.

minor

مقدمه ی صغری، صغری.

Mißdeutung

دژگزاراری.

Mißfallen

ناخرسندی، ناخشنودی،
نارضامندی.

Mißtrauen

بی اعتمادی.

Mißverständnis

سوء تفاهم، دژ فهمی،
دژاندریافت.

mit Recht

بحق.

Mitsein

بودن-با.

Mittel

وسیله، واسطه، میانجی.

mittelalterisch
 Mittelalterische Philosophie
 فلسفه ی قرون وسطی.
 mittelbar
 به میانجی، با میانجی، با واسطه.
 Mittelbarkeit
 باواسطگی، وساطت.
 Mittelbegriff
 محمول در مقدمه ی صغری.
 Mittelding
 شیء میانی.
 Mittelpunkt
 کانون، مرکز.
 Mitwelt
 جهان معاصر، عصر حاضر.
 Modalität
 جهت (یک گزاره)، (مقولات) وضعی.
 Modalitätenlogik
 منطق جهات گزاره ها.
 Modallogik
 منطق مودال.
 Modernisierung
 مدرن سازی.
 Modernität
 مدرنیته، تجدد.
 Modifikation
 تغییر، تبدیل، چگونگی

mögliche Erfahrung
 بخشی، حالت پذیری، چگونگی پذیری، چگونگی یابی.
 Modus
 صیغه، وجه، حالت، ضرب (در منطق).
modus
 صیغه، وجه، حالت، ضرب (در منطق).
modus ponendo ponens
 وجه وضعی (قیاس استثنایی متصل).
modus ponendo tollens
 وجه رفعی (قیاس استثنایی منفصل).
modus ponens
 وجه وضع مقدم- تال در قیاس استثنایی، وجه وضعی.
modus tollendo ponens
 وجه وضعی (قیاس استثنایی منفصل).
modus tollendo tollens
 وجه رفعی (قیاس استثنایی متصل).
modus tollens
 وجه رفعی در قیاس استثنایی، وجه رفعی، قیاس استثنایی با رفع تالی.
 Mögliche, das
 امر ممکن.
 mögliche Erfahrung

Möglichkeit
 تجربه ی ممکن.
 Möglichkeit
 امکان.
 Moment, das
 عامل.
 Moment, der
 وهله، لحظه، دقیقه، آن.
 Monade
 جوهر فرد، موناد.
 Monadisten
 مونادگروان.
 Monadologie
 مونادشناسی، معرفت جوهر فرد.
 Monas
 جوهر فرد.
 Monastizismus
 رهبانیت، دیرنشینی.
 Monism
 یک بنی، توحید، مذهب وحدت، مونیسیم، واحد انگاری.
 Monogramm
 طغرا.
 monogramma
 طغرا.
 monolitisch
 یکپارچه.
 Monotheismus
 یکتاپرستی، یکتداگروی، یکتدایی، وحدانیت.

mundus
 Morai
 اخلاق.
 moralisch
 اخلاقی.
 Moralismus
 اخلاق گرایی، مذهب اصالت اخلاق.
 Moralisten
 اخلاق گروان.
 Moralität
 اخلاق.
 Moralphilosophie
 فلسفه ی اخلاق.
 Moralsprache
 زبان اخلاقی.
 Moralthologie
 یزدانشناسی اخلاقی.
more geometrico
 برطبق هندسه، به پیروی از هندسه [اسپنوزا].
 Morphologie
 ریخت شناسی.
 Motiv
 انگیزه.
 motus
 حرکت، جنبش.
mundus intelligibilis
 عالم معقول.
mundus phaenomenon
 عالم پدیده ها.
mundus sensibilis

Muster
 عالم محسوس.
 Muster
 الگو.
mutatis mutandis
 با تغییرات بایسته.
 Mysterium
 رازورزی، رازگروی.
mysterium tremendum
 سر مهیب.
 Mystifikation
 رازآمیزی.
 Mystik
 عرفان.
 Mystiker
 عارف.
 mystisch
 رازورانه، عرفانی و اشراقی.
 Mystizismus
 عرفان، مذهب اهل باطن.
 Mythologie
 اسطوره شناسی.
 Mythos
 اسطوره.
 Mythus
 اسطوره.
 N
 Nachbild
 پی انگاره.

natura
 Nacheinandersein
 پی در پی درآیند.
 Nachfolgende, das
 امر مؤخر، امر پسین، امر بعدی.
 Nachforschung
 پژوهش.
 Nachlassung
 واهلش.
 Nachprüfen
 حقیقت سنجی.
 Nachsinnen
 ژرف اندیشی.
 Natur
 طبیعت، چیستی، ماهیت.
 Natur der Dinge
 طبیعت امور، چیستی امرها، طبیعت شیء ها، چیستی شیء ها.
 Natur der Vernunft
 طبیعت خرد.
natura formaliter spectata
 طبیعت صورتا ملحوظ.
natura materialiter spectata
 طبیعت مادتا ملحوظ.
natura naturam
 اصل اساسی اشیاء.
natura naturata
 امور مشتق.

Naturalismus
 طبیعیگری، طبیعت گرایی.
 naturalistisch
 طبیعت گرا.
 Naturanlage
 استعداد طبیعی.
 Naturbedingungen
 شرطهای طبیعی.
 Naturbegebenheiten
 رویدادهای طبیعی.
 Naturbestimmung
 سرشت طبیعی.
 Natureinheit
 یگانگی طبیعت.
 naturell
 سرشت طبیعی.
 Naturerkenntnis
 شناخت طبیعت.
 Naturerklärung
 توضیح طبیعت.
 Naturforschung
 پژوهش طبیعت.
 Naturgabe
 دهش طبیعی.
 Naturgesetze
 قانونهای طبیعی.
 Naturidolatrie
 بت سازی از طبیعت.
 Naturkunde
 طبیعت شناسی.
 Naturlehrer

Negation
 طبیعت شناس.
 natürliche Religion
 دین طبیعی.
 natürliche Theologie
 یزدانشناسی طبیعی.
 natürlicher
 Positivismus
 تحصیل گروی طبیعی.
 Naturmannigfaltigkeit
 بسیارگانی طبیعت.
 Naturmechanismus
 مکانیسم طبیعت.
 Naturnotwendigkeit
 ضرورت طبیعی.
 Naturphilosophie
 فلسفه ی طبیعی.
 Naturrecht
 حق طبیعی.
 Naturuntersuchung
 بازجویی طبیعت، بررسی طبیعت..
 Naturwesen
 موجود طبیعی.
 Naturwissenschaft
 دانش طبیعی.
 Naturzwang
 جبر طبیعت.
 negatio
 سلب، نایش، نفی، نقض.
 Negation
 سلب، نایش، نفی، نقض.

Negation
 Negation der Negation
 منفی نفی.
 negativ
 منفی، سلبی.
 negative Urteile
 داوریهای سلبی.
 Negative, das
 امر منفی.
 negativer Glaube
 اعتقاد منفی، گروش منفی.
 Negativismus
 سلبیگری، منفی گرایی.
 Negativität
 سلبیت.
 Neigung
 گرایش، تمایل، میل و هوس.
 Nemesis
 انتقام.
 nervus probandi
 دلیل عمده.
 nervus rerum
 مهمترین شالوده.
 neue Logik
 منطق نوین.
 Neuerung
 نوآوری.
 Neuhegelianismus
 نو هگلی گری، نو هگل
 گرایی.
 Neukantianismus
 فلسفه ی نو کانتی،

nichtig
 نو کانت گرایی.
 Neuplatonismus
 مذهب نوافلاطونی، فلسفه ی
 فلوطین.
 Neupositivismus
 نو اثبات گرایی، نتو
 پوزیتیویسم.
 neutral
 بی طرف، بی جانب، خنثی.
 Neutralität
 بی طرفی، بی یکسویی.
 neuzeitliche
 فلسفه ی عصر جدید.
 Philosophie
 اتصال.
 nexus
 اتصال مؤثر، اتصال عملی.
 nexus effectivus
 اتصال نهایی، اتصال غایی.
 nexus finalis
 نا-داده، نا-معروض.
 nicht-gegeben
 نه-من، غیر من.
 Nicht - Ich
 نا- هستی.
 Nicht - Sein
 ندانستن.
 Nicht-Wissen, das
 ندانستن.
 Nichtbewußtsein
 ناآگاهی.
 nichtig

Nichtigkeit
 پوچ، هیچ.
 Nichtigkeit
 پوچی، بطلان.
 nichtkörperhaft
 غیر متجسد.
 Nichts bewährendes
 هیچ حاکی هیچ.
 Nichts
 هیچ می هیچد.
 Nichts nichtet
 هیچ، نیستی، عدم.
 Nichts, das
 نیستی، عدم.
 Nichtsein, das
 نهستی، عدم.
 nichtsinnlich
 ناحسی.
 Nicodsche Funktion
 تابع نیکد، معادله ی نیکد.
 niedere Begriffe
 مفهومیهای پایین تر.
 nihil negativum
 عدیم ناقض.
 nihil privativum
 عدیم سالب.
 nihil ulterius
 فراتر هیچ.
 Nihilismus
 هیچ انگاری، نهیلیسم.
 Nirwana
 نیروانا، فنا.
 noema

non entis
 اندیشه.
 noesis
 اندیشیدن.
 Noétik
 قابلیت ادراک.
 Nominalismus
 اسمیگری، اصالت تسمیه،
 نامگرایی.
 Nominalist
 نامگرا، اسمیگر.
 nominalistisch
 نامگرایانه، اسمیگرانه.
 Nominator
 نامگذار، شاخص.
 nominell
 اسمی.
 Nomo
 قانون.
 nomologisch
 قانونی-منطقی.
 Nomothetik
 قانونگذاری، ناموس
 نهادیک.
 non
 علامت نفی در منطق.
 non datur vacuum
 formarum
 خلا در صورتها یافته
 نمی شود.
 non entis nulla sunt
 praedicata

بر له هیچ کائنی، هیچ گونه
محمولها وجود ندارند.

non est infinitus

نامتناهی نیست.

non liquet

روشن نیست.

non sequitur

مغالطه در قیاس: فقدان
تبعیت ضروری نتیجه از
مقدمات، مغالطه ی نتیجه ی
کاذب.

Nonkognitivismus

نا شناخت گرایی.

Nonsens

یاوگی.

Noogonie

عقل زایی.

Noologisten

عقل گروان.

Norm

هنجار، دستور، نورم.

Normalität

وضع عادی.

normativ

هنجاری.

normative Logik

منطق دستوری، منطق

هنجاری.

Normativität

هنجاریت.

Normenbegründung

برهان دستوری، برهان
هنجاری.

Normenkonflikt

کشاکش هنجارها.

nötig

لازم.

Nötigung

الزام.

notio

پنداره.

Notion

پنداره، مفهوم.

notwendige Einheit

وحدت ضروری، یگانگی
ضروری.

Notwendige, das

امر ضروری.

notwendiges Urteil

داوری ضروری.

notwendiges Wesen

هستومند ضروری، واجب
الوجود.

Notwendigkeit

ضرورت.

noumena

اشیاء فی نفسه.

Noumenon

ذات معقول.

noumenon

ذات معقول.

nous

عقل، ذهن.

nude

عریان.

Nudität

عریانیت، نفس الامری.

numerica indetitas

وحدت عددی.

numerisch identisch

عددا اینهمان.

numerische Einheit

وحدت عددی.

numerische Identität

اینهمانی عددی.

numerische

Verschiedenheit

اختلاف عددی.

numero diversa

عددا مختلف.

numero eadem

عددا همانند.

O

Oberbegriff

محمول در مقدمه ی کبری.

Oberflächlichkeit

کم مایگی، سطحی بودن.

Obersatz

مقدمه ی سپین.

oberste Intelligenz

والاترین هوش، والاترین
هوشمند.

oberste Ursache

والاترین علت.

oberstes Prinzip

والاترین اصل.

Objekt

عین، برون آخته، متعلق،
برابر ایستا، شیء، عین
معلوم.

Objekt an sich

عین فی نفسه، برون آخته فی
نفسه.

Objekt der Erfahrung

موضوع تجربه، برون آخته ی
تجربه.

Objekt der Sinne

موضوع حسها، برون آخته ی
حسها

objektiv

عینی، واقعی، برون ذاتی،
برون آختی، آفاقی.

objektiv synthetisch

عینا ترکیبی.

objektive Bedingung

شرط عینی.

objektive Begriffe

مفاهیم عینی.

objektive

Beharrlichkeit

objektive Deduktion	ontologisch	Ontologisch	Ort
پایندگی عینی.	یا (موصول).	هستی شناسانه، هستی	خطای باصره.
objektive Deduktion	Offenbarung	شناختی.	Opus
استنتاج عینی، تنقیح مناظ	مکاشفه، تجلی، کشف،	ontologische Differenz	اثر.
عینی.	انکشاف.	تمایز هستی شناختی.	opus postumum
objektive Einheit	Okkasionalismus	ontologischer Beweis	آثار منتشر شده پس از
وحدت عینی، یگانگی عینی.	موقعیت گرایی.	برهان هستی شناختی.	مرگ.
objektive Folge	okkulate Qualitäten	ontologischer	Ordnung
توال عینی.	کیفیات مضمهر.	Gottesbeweis	نظم.
objektive Gesetze	okkult	دلیل هستی شناختی وجود	Organ
قانونهای عینی.	پنهان، مبهم.	خدا.	افزار، اندام، اندام حسی.
objektive Gültigkeit	ökonomischer	ontologischer Status	Organisation
اعتبار عینی.	Grundsatz der	مرتبه ی وجودی.	سازمان، سازمان آلی،
objektive Komparation	Vernunft	ontologisches	اندامهای حسی.
مقایسه ی عینی.	آغازه ی اقتصاد خرد.	Argument	organisch
objektive Möglichkeit	omnipotent	برهان بود شناختی، برهان	آلی، ارگانیک، اندام وند.
امکان عینی.	همه توان.	معرفت الوجودی.	Organische, das
objektive realität	Omnipotenz	ontosophia	امر آلی.
واقعیت عینی.	همه توانی.	وجود شناسی.	organisiert
objektive Wahrheit	Omnipräsenz	Ontotheologie	سازمان یافته، اندامیده.
حقیقت عینی.	همه جا حاضر.	هستی-یزدانشناسی.	Organisierung
objektiver Gebrauch	omnitudo realitatis	Operationalismus	سازماندهی، انداموارگی.
کاربرد عینی.	همگی واقعیت.	عمل گرایی، کارکرد گرایی.	Organismus
objektiver Grund	ontish	Operator	سازواره.
دلیل عینی، بنیاد عینی.	موجود، هستنده.	عامل، اپراتور.	Organon
Objektivismus	ontologia	opertiver Sinn	ارغنون.
عینی گرایی.	هستی شناسی.	معنای عملی.	Orientierung
Objektsprache	Ontologie	Opposition	جهت یابی، جهتگیری.
زبان تخصصی.	علم الوجود، هستی شناسی،	تقابل.	Original, das
Obrigkeit	وجود شناسی، بحث الوجود،	optimal	اصل.
مقام غیر قضایی.	اثولوجیا.	مطلوب.	Ort
oder	ontologisch	optischer Schein	جا، مکان، حیز.

orthodox

راست آیین، راست کیش،
ارتادخس.

Orthodoxie

راست آیینی، راست کیشی،
راست دینی، اعتقاد صحیح.

ostensiv

نمایاننده.

ostensiver Begriff

مفهوم نمایاننده.

ostensiver Beweis

برهان نمایاننده.

otius, otium

فراغت، عطالت.

oustia, genesis

بودن، شدن.

P

Palingenese

باززایی، تناسخ.

Panlogismus

همه منطقی، همه خردی،
آیین همه منطقی، همه منطقی
گرایی.

Panpsychismus

همه روانی.

Pansophie

دانش جهانشمول.

panta rhei

همه چیز در جریان است.

Pantheismus

مذهب وحدت وجود، همه
خدایی، وحدت خدا و
طبیعت.

parabolischer Lauf

حرکت مجانب وار.

Paradigma

سرمشق، پارادایم، نمونه ی
اعلا، نمونه عالی.

paradigmatisch

نمونه وار.

paradox

خارق اجماع، محالنا،
پارادخس، خلاف مشهور.

Paradoxe, das

خرق اجماع، محالنا،
شطح، رای باطلنا.

Parallelismus

اصل توازی ذهن و عین.

Paralogismus

پاراگویی، مغالطه، مغالطه
گرایی.

pari passu

همگام.

Partei

طرف.

partes pro toto

جزء نماینده ی کل، مشت
نمونه ی خروار.

partikular

جزئی.

Partikularaussage

گزاره ی جزئی، قضیه ی
جزئی.

partikuläre Sätze

گزاره های جزئی.

Partition

تجزیه، تحویل به اجزاء.

passiv

انفعالی، منفعل، کنش پذیر.

passives Subjekt

درون آخته ی انفعالی.

Passivität

انفعال.

Pathos

جذابیت، شور، انفعال.

Pathos des Beginnes

شوریدگی آغاز.

Pedanterie

دقت بیش از حد، وسواس.

Pedantismus

فضلفروشی، وسواس.

per appositionem

از راه نزد هم گذاری.

per definitionem

برحسب تعریف.

per disparata

طی تباین و تقسیم.

per episylogismos

طی قیاسهای مؤخر.

از راه فرضیه.

per intus susceptionem

از راه عمل داخلی.

per

prosyllogismus

طی قیاسهای مقدم.

per se

بخودی خود.

per sophisma figurae

dictionis

طی مغالطه به سبب ابهام
در حد میانگین.

per thesin

از راه برنهاد.

perceptio

ادراک حسی.

Peripatetiker

فیلسوف ارسطویی.

perloktutiver Akt

اثر گفتار.

Person

شخص.

Personalität

شخصیت.

personifizieren

شخصیت پذیرفتن، شخصیت
یافتن، شخصیت بخشیدن،
شخصیت دادن.

Persönlichkeit

شخصیت.

Perspektive

perversa ratio
چشم انداز.
perversa ratio
عقل معکوس.
perzeptabel
قابل ادراک.
Perzeptibilität
ادراک پذیری، قابلیت ادراک.
Perzeption
ادراک حسی، ادراک دریافت.
petitio principii
مصادره به مطلوب، مصادره بر مطلوب.
Petition
افتراض، مصادره.
Pflicht
فریضه، وظیفه.
Phaenomena und Noumena
پدیده ها و ذاتهای معقول.
Phaenomenon
پدیده، نمود.
phaenomenon
پدیده.
Phänomen
پدیده، نمود.
Phänomenalismus
اصالت پدیدار، پدیده گروی.
Phänomenologie

philosophisch
پدیده شناسی، پدیدار شناسی، نمودشناسی.
Phantasie
خیال.
Phantasmagorie
شیخ، خیال، توهم.
Philodoxie
عقیده دوستی.
Philosoph
فیلسوف.
Philosophem
گزاره ی فلسفی، حکم فلسفی.
philosophia perennis
فلسفه ی مستمر.
philosophia prima
فلسفه ی اولی، حکمت برین.
Philosophie
فلسفه، حکمت، فرزانش دوستی، دانشدوستی.
Philosophie der Natur
فلسفه ی طبیعت.
Philosophie der reinen Vernunft
فلسفه ی خرد ناب.
Philosophie der Sitten
فلسفه ی آیینهای اخلاقی.
philosophieren
فلسفیدن، فلسفه ورزیدن.
philosophisch
فلسفی.

philosophisch
philosophische Definition
تعریفهای فلسفی.
philosophische Grundsätze
آغازه های فلسفی.
philosophisches Erkenntnis
شناخت فلسفی.
phronesis
حکمت عملی.
phylogenesis
تکامل انواع.
physica
فیزیک.
physica generalis
فیزیک عمومی.
physica pura
فیزیک مجرد، فیزیک تعقلی.
Physik
فیزیک.
physikalische Sprache
زبان واحد علمی [پوزیتیویسم].
Physikalismus
فیزیک گرایی، فیزیکپرستی.
Physikotheologie
گیتی-یزدانشناسی.
Physiologie
گیتی شناسی، فیزیولوژی.

pleonasmus
پیکر شناسی، تن کرد شناسی، علم وظایف الاعضا، علم طبیعی.
physiologisch
پیکرشناختی، پیکر شناسانه، فیزیولوژیک.
physisch
فیزیکی، مادی.
physische Hypothesen
فرضیه های فیزیکی.
physische Punkte
نقطه های فیزیکی.
physischer Einfluß
نفوذ فیزیکی.
physischmechnische Verknüpfung
پیوستگی فیزیکی-مکانیکی.
Pietismus
زهد و پارسائی.
platonische Liebe
عشق افلاطونی.
platonische Republik
جمهوریت افلاطونی.
platonischer Realismus
واقع گرایی افلاطونی.
Platonismus
آیین افلاطون، پلاتون گروی.
Plausibilität
موجه نمایی.
pleonasmus
حشو قبیح.

plenum	potential
<i>plenum</i>	مثبت.
پر، ملاء.	Positive, das
Pluralismus	امر مثبت.
چند بنی، مذهب کثرت،	Positivismus
پلورالیسم.	اثبات گرایی، تحصیل گروی،
pöbelhaft	اثباتیگری، مشرب تحصیلی،
عامیانه.	فلسفه ی تحقیقی،
Polarität	پوزیتیویسم، اصالت تحصیل.
تقارن، قطبش، قطبیداری.	Positivist
Polemik	اثبات گرا، اثباتیگر،
جدال، جدل، پاد-ارتیک،	پوزیتیویست.
پلمیک.	positivistisch
polemisch	اثبات گرایانه، ثبوت گرایانه.
جدلی، جدالی، جدل ورزانه.	Positivität
polemisieren	ثبوت.
جدل ورزیدن، پادرز میدن.	<i>post festum</i>
Politheismus	بعد از وقوع.
چند خدایی، شرک.	<i>post hoc, ergo propter hoc</i>
Polylemma	مغالطه ی توالی زمانی
چند راهه.	همچون توالی علی.
Polysyllogismus	Postprädikamente
قیاس مرکب موصول النتائج.	سیاقه های تالیه.
populär	Postulat
مردم پسند، مردمی.	اصل موضوعه، اصل موضوع،
Popularität	امر مسلم.
مردم پسندی.	postulieren
<i>porton pseudos</i>	وضع کردن، فرض کردن،
Position	طلب کردن، مصادره.
وضع.	potential
positiv	بالقوه.

potentiell	praktische Erkenntnis
potentiell	کردن، خبر دادن، اطلاق کردن.
بالقوه.	Präexistenz
potentielle Unendlichkeit	وجود قبلی، پیش-بود.
بینهایت بالقوه.	pragmatisch
Potenz	ورزگروانه.
بالتوگی.	pragmatische Gesetze
Prädikabilien	قانونهای ورزگروانه.
اسنادیه ها.	pragmatischer Glaube
Prädikamente	گروش ورزگروانه.
سیاقه ها.	Pragmatiker
Prädikat	عملی مشرب.
محمول، مسند.	Pragmatismus
Prädikatenlogik	ورزگروی، اصالت عمل.
منطق محمولات، حساب محمولات.	عملگرایی، کردارگرایی.
Prädikatenprädikat	prägnant
محمول محمول، مسند مسند.	متضمن نتیجه.
Prädikation	Prägnanz
حمل، اسناد.	تضمن نتیجه.
Prädikationsregel	Präjudiz
قاعده ی حمل.	پیشداوری، تصدیق بلا تصور.
Prädikator	<i>prakriti</i>
محمول، مسند.	هیولای اولیه، ماده ی اولیه.
Prädikatvariable	praktisch
متغیر محمولی.	عملی.
Prädiktion	praktische Beziehung
پیشگویی (علمی).	رابطه ی عملی، زمینه ی عملی، جنبه ی عملی.
Prädistination	praktische Erkenntnis
تقدیر، سرنوشت.	شناخت عملی.
prädisieren	
محمول قرار دادن، اسناد	

praktische Freiheit	Principium
praktische Freiheit	Praxis
praktische Logik	عمل هدفمند، پراتیک، پراکسیس.
praktische Prinzipien	Präzision
praktische Vernunft	دقت.
Praktische, das	prekär
praktischer Gebrauch	تیره، صعب الخروج.
praktischer Syllogismus	<i>prima cognitionis humanae principia</i>
praktisches Interesse	اصلهای نخستین شناخت آدمی.
Prämisse	<i>prima facie</i>
Prämissen	درنخستین نظر، در بادی امر، در نظر اول.
präskriptiv	<i>prima materia</i>
Präsupposition	هیولای اولی.
Prätension	<i>prima philosophia</i>
Prävalenz	فلسفه ی اولی.
	Primaaussage
	جمله ی بسط.
	primär
	اولیه، مقدم.
	Primat
	نخستین، مقدم.
	primitiv
	ابتدایی، بدوی.
	<i>principium</i>
	اصل.
	<i>principium causalitatis</i>
	اصل علیت.
	<i>principium</i>

principium vagum	problematisch
<i>individuationis</i>	اصلهای پرتوم.
Prinzipium	Prinzipium
Prinzipium vagum	اصل.
Prinzip	<i>prius</i>
Prinzip der Aggregation	تقدم.
Prinzip der Anschaulichkeit	<i>privatio</i>
Prinzip der Beobachtbarkeit	سلب، عدم، فقدان، نفی.
Prinzip der Einfachheit	Privation
Prinzip der Gleichartigkeit	عدم، فقدان، نفی.
Prinzip der Homogenität	Prinzipium der Sinnlichkeit
Prinzip der Kontinuität	اصل حسیت.
Prinzip der Spezifikation	<i>pro</i>
Prinzipien a priori	له، موافق.
	<i>pro parto</i>
	به سهم خود.
	probabilistische Logik
	منطق احتمالات.
	Probierstein
	سنگ محک.
	Problem
	مسئله، مشکل.
	Problema
	مسئله.
	Problematik
	مبحث، بفرنج، پروبلماتیک.
	problematisch
	اشکالی، احتمالی، مشاجره آمیز، مسئله انگیز.
	problematische Urteile
	داوریهای مشاجره آمیز.

problematisch
 problematischer Begriff
 مفهوم احتمالی، مفهوم
 مشاخره آمیز.
 problematischer
 Idealismus
 مثالگیری احتمالی، ایده آلیسم
 مشاخره آمیز.
 Problemgegenstand
 موضوع پرسش.
 Problemsituation
 خاستگاه مسئله، خاستگاه
 پرسش.
 Produkt
 محصول.
 produktiv
 تولیدی، بارآور، مولد.
 produktive
 Einbildungskraft
 نیروی انگارش تولیدی.
 profane
 ناسوتی.
 Profanierung
 ناسوتی کردن، دنیوی
 کردن.
 Prognose
 پیش بینی.
 Prognostik
 پیش شناسی.
 progressive Synthesis
 همنهاد مترقی.
 progressus

Protokollaussagen
 ترقی.
 progressus in
 indefinitum
 سیر مترقی تا حد نا معین.
 progressus in infinitum
 سیر مترقی تا بینهایت.
 Projekt
 طرح، نقشه، فرآخته، پروژه.
 Projektion
 فرافکنی.
 prolegomenon
 مدخل، مقدمه ی تمهیدی.
 prolepsis
 قوه ی ذاتی مفهوم سازی.
 Propädeutik
 پیش آموزش.
 propädeutisch
 پیش آموزانه.
 Proportion
 تناسب.
 propositionaler Akt
 اسناد در گفتار.
 propti philosophia
 فلسفه ی اولی.
 Prosylogismus
 قیاس مقدم.
 protensive
 به شیوه ی فرتنیده، دور رو.
 Protokollaussagen
 قضیه ی تجربی، گزاره ناظر
 بر تجربه [کارناپ].

Protokolsprache
 زبان گزاره های تجربی.
 prototypon
 پیش نمون، نمونه اولیه.
 prototypon
 transcendentale
 پیش نمون ترافرازنده،
 نمونه ی اولیه متعالیه.
 provisorisch
 موقتا.
 Prozedere
 جریان.
 Prozeß
 محاکمه، روند، فرآیند.
 Prüfbarkeit
 آزمون پذیری، تایید پذیری.
 Prüfung
 آزمون.
 pseudo-
 -کاذب.
 Pseudoproblem
 مسئله ی کاذب، مسئله نما.
 psychologia rationalis
 روانشناسی تعقلی.
 Psychologie
 روانشناسی.
 psychologisch
 روان شناختی، روانشناسانه.
 Punkt
 نقطه، نکته.
 Punktualität

qualitates
 دقت، فرسختی.
 Purifikation
 تصفیه و تزکیه، تطهیر.
 Puritanismus
 پیرایشگری، پوریتانیسم.
 purusha
 مبدأ عقل و آگاهی، روح و
 اصل، فاعل خلقت.
 Pyrrhonismus
 کنایه از شک گرایی
 رادیکال.
 Q
 Quadratur des Kreises
 امر محال، تربیع دایره.
 Quadratur des Zirkels
 امر محال، تربیع دایره.
 quaestio facti
 مسئله ی امر واقع.
 quaestiones domesticae
 سوالهای داخلی، مسئله های
 داخلی.
 qualitas et quantitas
 کیفیت و کمیت.
 Qualität
 کیفیت.
 qualitates occultae
 کیفیات مضمهر، تواناییهای

qualitativ
 نهان.
 qualitativ
 کیفی.
 qualitative Einheit
 وحدت کیفی، یگانگی کیفی.
 qualitatives Quantum
 چندی محدود کیفی.
 qualitative Vielheit
 کثرت کیفی، بسیاری کیفی.
 qualitative Vollständigkeit
 تمامیت کیفی، فراآراستگی کیفی.
 qualitativer Sprung
 جهش کیفی.
 quando
 متی، هنگام، زمان.
 Quantifikation
 تسویر.
 Quantifizierung
 تسویر.
 quanta continua
 کمهای متصل، کم های متصله.
 quaternio terminorum
 چهارگانگی حدود، حدود منطقی.
 quantitas
 کمیت.
 Quantität

quod
 کمیت.
 Quantität der Urteile
 کمیت داوریهما.
 quantitativ
 کمی.
 Quantor
 سور.
 quantum
 کم، کمیت، مقدار، چندی محدود.
 quantum discretum
 کم منفصل.
 Quelle
 سرچشمه.
 quid facti
 جنبه ی واقعی چیست، جنبه ی واقعی امر.
 quid juris
 جنبه ی حقوقی چیست، جنبه ی حقوقی امر.
 Quidditas
 چیستی.
 Quietismus
 فلسفه ی ترک، آیین ترک، توکل.
 Quintessenz
 عنصر پنجم.
 quod erat demonstrandum =
 q.e.d.
 مورد اثبات، و هو المطلوب.

Radikale

R

Radikale, das
 اساسی، امر اساسی، امر ریشه ای.
 Radikalvermögen
 قوه ی اساسی، توانش اساسی.
 Ranküne
 کینه ی عمیق.
 Ratio
 عقل، نسبت.
 ratiocinatio
 polysyllogistica
 استنتاج عقلی طی قیاسهای مرکب.
 rational
 عقلایی.
 rationale Erkenntnis
 شناخت عقلایی.
 rationale Physik
 فیزیک عقلی.
 rationale Physiologie
 کیتی شناسی عقلی.
 rationale Reinigkeit
 خلوص عقلایی.

real

rationale Seelenlehre
 روح شناسی عقلی.
 rationale Theologie
 الهیات عقلایی، یزدانشناسی عقلی.
 Rationale, das
 عنصر عقلی، امر عقلایی.
 rationalis
 عقلی.
 Rationalismus
 عقلیگری، عقل گرایی، خرد گرایی، عقل گروی.
 Rationalist
 خرد گرا، عقل گرا، عقل گرو.
 rationalistisches System
 دستگاه خرد گرایانه، دستگاه خرد گروانه.
 Rationalität
 معقولیت.
 Rationalzahlen
 اعداد گویا.
 Raum
 مکان، فضا.
 Raum - Zeit Stelle
 موضع مکانی-زمانی.
 Raum und Zeit
 مکان و زمان.
 Reaktion
 عکس العمل، واکنش.
 real

واقعی.
Realdefinition
 تعریف واقعی.
reale Erkenntnisse
 شناختهای واقعی.
reale Erklärung
 توضیحی واقعی.
reale Möglichkeit
 امکان واقعی.
reales Zusammengesetzte
 امر مرکب واقعی.
Reale, das
 امر واقعی، عنصر واقعی.
Realfaktoren
 مؤلفه های واقعی، جنبه های واقعی.
Realgrund
 بنیاد واقعی.
realisation
 تحقق بخشیدن، تحقق یافتن.
Realisation
 سامان رسانی، سامان ذهی، سامان بخشی.
Realismus
 واقعگرایی، واقعیت گروی.
realitas noumenon
 واقعیت معقول، واقعیت ذاتهای معقول.
realitas phaenomenon
 واقعیتهای پدیده ها.
Realität

واقعیت، واقعیت حقیقی، شیئیت.
Realitätsprinzip
 اصل واقعیت.
realiter
 بطور واقعی.
Rechenkunst
 حساب.
Rechenschaft
 توجیه.
Recht
 حق، حقانیت.
Recht des Objekts
 حق عین.
Recht des Subjeks
 حق ذهن.
Rechtfertigung
 توجیه.
Rechtmäßigkeit
 مشروعیت، حقانیت.
Rechtshelgianismus
 هگلیان راست.
Redeweise
 نحوه ی بیان.
reductio ad absurdum
 برهان خلف، قیاس خلف.
Reduktion
 تحویل، کاهش، احیا.
Reduktionismus
 تقلیل گرایی، تحویلگیری.
reduktiv

تحویلی، تقلیلی.
reduktive Methode
 روش تحویلی.
Redundanz
 زیادتی، حشو، زوائد.
Referenz
 مرجع.
reflexio
 تامل.
Reflexion
 تامل، تعقل.
Reflexionsbegriffe
 مفهومیهای تاملی.
reflexiv
 تعقلی.
Reflexivität
 عکس.
Regel
 قاعده.
Regel der Identität
 اصل هوویه، اصل اینهمانی.
regressiv
 قهقرایی، بسان قهقرایی.
regressive Synthesis
 همنهاد قهقرایی.
Regressus
 سیر قهقرایی، تسلسل.
regressus in indefinitum
 سیر قهقرایی تا حد نامعین.

regressus in infinitum
 سیر قهقرایی تا بینهایت.
Regreß
 سیر قهقرایی، پسرفت.
regulativ
 تنظیمی.
regulativer Begriff
 مفهوم تنظیمی.
Reich der Freiheit
 قلمرو آزادی، حوزه ی آزادی.
Reich der Notwendigkeit
 قلمرو ضرورت، حوزه ی بایستگی.
Reich des Seines
 قلمرو وجود، ساحت هستی.
Reihe
 سلسله، رشته، ردیف.
rein
 ناب، منزّه، پاک، تمیز، خالص.
reine Form
 شکل ناب، صورت ناب.
reine Kategorie
 مقوله ی ناب.
reine Tätigkeit
 فعالیت محض.
reine Vernunft
 خرد ناب.
reiner Verstand

reines Denken
 فهم ناب.
 reines Denken
 تفکر محض.
 reines Nichts
 عدم محض، عدم مطلق.
 reines Quantum
 چندی محض.
 reines Selbstbewußtsein
 خود آگاهی ناب.
 reines Wissen
 معرفت محض.
 Reinheit
 پاکی، خلوص.
 Reinigung
 پالایش.
 Rekognition
 باز شناخت.
 Rekonstruktion
 بازسازی.
 Relation
 نسبت، اضافت.
 Relationlogik
 منطق نسبتها، منطق
 اضافات.
 relativ
 نسبی، اضافی، در نسبت با.
 relative Wahrheit
 حقیقت نسبی.
 Relativitätstheorie
 تئوری نسبیت.
 Relevanz

requisita
 اهمیت، ارتباط، پیوستگی.
 Religion
 دین.
 religiöser Glaube
 اعتقاد مذهبی.
 Reminiszenz
 یادآوری، تذکر.
 remissio
 تخفیف.
 Renaissancephilosophie
 فلسفه ی رنسانس.
 Replikation
 انعکاس.
 repraesentatio
 ارتسام، تصور، برنمود.
 Repräsentation
 بازنمایی، ارائه.
 Repräsentations-
 problem
 مشکل ارائه، مسئله ی
 بازنمایی.
 Reproduktion
 بازسازی، باز تولید.
 reproduktiv
 بازسازانه.
 Reproduzibilität
 بازساخت پذیری، بازساخت
 توانی.
 Repulsion
 سیر وارونه، پسرفت.
 requisita

Requisite
 شرایط لازم.
 Requisite
 شرایط لازم، ملزومات،
 مقتضیات.
 res
 چیز، شیء، برابریستا.
 res cogitans
 جوهر اندیشنده.
 res extensa
 جوهر استنیده.
 res publica
 جمهور.
 reservatio mentalis
 احتیاط فکری.
 Ressentiment
 کین توزی.
 Restriktion
 قید.
 Resultat
 نتیجه.
 Revelation
 انکشاف، کشف، مکاشفه.
 Reversibilität
 وارونگی پذیری.
 Revolution
 انقلاب.
 Rezension
 نقد.
 Rezeptivität
 قوه پذیرش، قوه ی
 اندر پذیرندگی.

Rigorismus
 Rezeptivität der
 Eindrücke
 اندر پذیرندگی تاثیرها.
 Rhetorik
 سخنوری.
 rhetorischer
 Syllogismus
 قیاس خطابی، قیاس
 سخنورانه.
 Rhapsodie
 آمیخته ی درهم، خلیط
 مشوش.
 Richter
 داور، قاضی.
 richtig
 درست، راست، صحیح.
 Richtigkeit
 درستی، راستی، صحت.
 Richtmaß
 سنجه.
 Richtschnur
 شاقول، راهنما، ریسمان کار،
 معیار، میزان، تراز.
 Richtung
 رستا، جهت.
 Richtungslinie
 خط راستانما، خط راهنما.
 rigor
 فرسختی.
 Rigorismus
 اعتقاد خشک، سختگیری.

Rolle
 Rolle نقش.
 Rubra مقوله، چارچوب.
 Rubrik مقوله، چارچوب.
 Rückgang بازگشت، پسرقت.
 Rückgang in indefinitum بازگشت تا حد نامعین.
 Rückgang ins Unendliche بازگشت تا بیکران.
 Rückkopplung بازخورد، پس خوراند.
 Ruhe سکون، آرامش، ایستنش.

S

Sache چیز، شیء، امر، موضوع.
 Sache an sich چیز فی نفسه.
 Sache an sich selbst
 Sachheit شیئیت، چیزگی.

Satz
 Sachverhalt موضوع، قضیه، مورد بحث.
 sakti شاکتی، نیروی خلاقه ی ایزدی.
 Säkularisation این جهانی کردن، دنیوی کردن.
 Sammelbegriff مفهوم جمع، اسم جمع.
 samsara سامسازا، دایره ی وجود، دوباره زاینده شدن این جهان.
 sapere aude پروای فهم، جسارت دانایی.
 sapientia universalis حکمت کلی.
 sarkastisch کنایی، کنایه آمیز، طعنه آمیز.
 satori ساتوری، انشراح صدر، بیداری ناگهان.
 Satz گزاره، اصل.
 Satz der ausgeschlossenen Dritten اصل طرد شق ثالث.
 Satz der

Satz
 Zweiwertigkeit اصل طرد شق ثالث.
 Satz des Nichtzuunterscheidenden اصل عدم تمایز.
 Satz des Widerspruchs اصل امتناع تناقض، اصل امتناع جمع متقابلان، اصل آخشیخ ناپذیری.
 Satz vom ausgeschlossenen Widerspruch اصل امتناع تناقض.
 Satz vom zureichenden Grunde اصل سبب کافی.
 Satz von der Identität اصل همانی.
 scharfsichtigkeit تیزبینی.
 Schattenbilder انگاره های شیخ گون، انگاره های مبهم.
 Schattenriß طرح گره وار.
 Schätzung ارزیابی، تخمین.
 Schein فرانمود، ظاهر، ظاهر دروغین، سند، نما، نمود.

Schlußfigur
 ظاهری.
 Scheinproblem مسئله نما، مسئله ی کاذب.
 Scheinsatz گزاره نما، جمله ی کاذب.
 Scheinwissen دانستن فرانمودی.
 Schema=Schemata شما، طرح، دیسه نما.
 Schematismus دیسه نمایی، قالب گرایی.
 Schicksal سرنوشت.
 schlechthin صرف، مطلق.
 Schlechthininnere, das امر مطلقا درونی.
 Schlechthinunbedingte, das امر مطلقا نامشروط.
 Schließen, das نتیجه گیری، نتیجه گرفتن.
 Schlüssel کلید.
 Schluß قیاس، نتیجه ی قیاسی، استدلال قیاسی، نتیجه گیری.
 Schlußbart نوع قیاس، نوع استدلال.
 Schlußfigur

Schlußfolge
اشکال قیاس.

Schlußfolge
نتیجه ی قیاسی.

Schlußkette
قیاس مرکب، زنجیره ی استدلال.

Schlußregel
قاعده ی استنتاج.

Schlußsatz
نتیجه ی قیاس، نتیجه ی قیاسی.

Scholastiker
فیلسوف مدرسی.

scholastisch
مکتبی، مدرسی.

Scholatzismus
فلسفه ی اهل مدرسه.

Schöne, das
امر زیبا.

Schönheit
زیبایی، جمال.

Schöpfung
آفرینش، خلقت.

Schranke
کرانه، حد.

Schulbegriff
مفهوم مدرسی.

Schule
مکتب، مدرسه.

schulgerecht
مدرسی.

Sein-Sollen-Problem
schulgerechte Beweise
برهانهای مدرسی.

Schulsprache
زبان فلسفه ی مدرسی.

Schwärmerei
تعصب.

Schwere, die
وزن، سنگینی.

scientia generalis
علم کلی.

Scientifische, das
عنصر علمی.

scintilla animae
ندای روح [اکهارت].

secunda parti
دوم پطروس، (کنایه از) نیروی داوری درست.

Seele
روح، نفس.

Seeleneigenschaften
خاصیتهای روح.

Seelenlehre
روح شناسی.

Sehe-Lichtzustand
تجربه بی واسطه ی شهودی.

Sehnsucht
دلتنگی.

Seienden
کائن، هستنده.

Sein - Sollen - Problem
مسئله ی هست-باید.

Sein und Werden
هستی و شدن.

Sein und Zeit
هستی و زمان.

Sein, das
هستی.

Seinsprinzipien
اصول وجود.

sekundär
ثانوی، فرعی.

sekundäre Qualitäten
کیفیات ثانوی.

Selbst, das
خود، خویشتن، نفس.

selbständig
مستقل، قائم به ذات، خود ایستا.

Selbständigkeit
استقلال، خودایستایی.

Selbständigkeit des Bewußtseins
استقلال آگاهی.

Selbstanschauung
خودسپی.

Selbstbeherrschung
خویشتنداری.

Selbstbejahung
تایید خود.

Selbstbestätigung
خود سامانی، تصدیق خویش.

Seligkeit
Selbstbewußtsein
خودآگاهی.

Selbstentfremdung
از خود بیگانگی.

Selbsterkenntnis
خود شناسی.

Selbsterzeugungsakt
عمل خودآفرینی.

Selbstevidenz
بدهات.

Selbstgebärung
خود زایی.

Selbstigkeit
خودگرایی.

selbstisch
خود گرا.

Selbstsein
خود بودگی.

Selbstvergegenständlichung
خود عینیت بخشی.

Selbstkritik
انتقاد از خود.

Selbsttätigkeit
خودکاری.

Selektivität
برگزیدگی، ممتازی، دست چینی.

Seligkeit
سعادت ابدی، سعادت سرمدی، رحمت ایزدی.

Semantik	Sinnenwelt	Sinnenwesen	Skepsis
Semantik	<i>sensus communis</i>	Sinnenwesen	Sinnlichkeit
semantisch	Sentenz	Sinnesdaten	sinnvoll
semantische Antinomie	Sequenz	Sinneserkenntnis	Sinnwidrigkeit
semantische Stufentheorie	sich wissender Mensch	Sinnesqualitäten	Sitten
Semiotik	sichselbstgleich	Sinnkriterium	Sittengesetz
sensatio	sichtbar	sinnlich	Sittenlehre
Sense - Daten	Sigmatik	sinnliche Anschauung	sittlich
sensibel	Simplizität	sinnliche Eindrücke	sittliche Gesetze
Sensibilität	Simultanität	sinnliche Empfindungen	Sittliche, das
sensifizieren	singulär	sinnliche Erkenntnis	Sittlichkeit
sensitiv	Singular, das	sinnliche Gewißheit	Situationsethik
Sensualismus	Sinn	sinnliche Wirklichkeit	situs
Sensualphilosophie	Sinnenlehre	sinnliches Bewußtsein	Sitz
	Sinnenwelt	Sinnliches und Rationales	Skandal
			Skepsis

Skeptiker	Spezifische
Skeptiker شک گرا، فیلسوف مکتب شک.	Sophistikation سفسطه، سفسطه ورزی.
skeptisch شک گرا، شک گرایانه، مردد، مظنون.	sophistisch سفسطه آمیز.
skeptische Methode روش شک گرایانه.	sophós حکیم.
Skeptizismus شکاکیت، شک گرایی، مذهب شک و تردید.	sophrosyne حزم، غنا، فضیلت آشتی طلبی.
Sokratiker فیلسوف سقراطی.	sorites قیاس مرکب مفصول النتایج.
Solipsismus اصالت نفس، خود محوری، خودنگری، پس منی، نه جز منی، خود تنهایی.	Sozinianismus مخالفت با اصل تثلیث.
Sollen بایستن.	species نوع.
Sollensethik اخلاق وظیفه.	Spekulation نگرورزی، انگارش، تدقیق نظری.
Sollsatz گزاره ی التزامی.	spekulativ نظری، نگرورز، نگرورزانه، پژوهشی.
Sollsatzlogik منطق گزاره های التزامی.	spekulative Vernunft خرد نگرورز.
Sonnenwelt منظومه ی خورشیدی.	spekulative Vision بینش نظری.
Sophist سوفسطایی.	Spezies نوع.
Sophistik هنر سفسطه.	spezifisch اختصاصی، اختصاصا.
	Spezifische, das

Sphäre جنبه ی خاص، امر اختصاصی.	stoisch
Sphäre سپهر، خطه.	Stammbegriff مفهوم بنلادی، مفهوم ریشه ای.
Spieltheorie تئوری بازی.	Standhaftigkeit ثبات.
Spinozismus فلسفه ی اسپینوزا، اسپینوزاگرایی.	Standpunkt موضع، دیدگاه، ایستگاه، جایگاه، نظرگاه.
Spiritualismus روح گروی.	Status مرتبه، منزلت، حالت.
Spiritualist روح گرو.	Steigerung صعود، ارتقاء.
Spiritualität روحانیت.	Steinzeit عصر حجر، دوران دیرینه سنگی.
spirituell روحانی، معنوی.	Stelle موضع، جا.
Spontanität خودانگیختگی، صرافت طبع.	Stellung موضع.
Sprachanalyse تحلیل زبان.	Stimme des Gewissens ندای وجدان.
Sprache زبان.	stochastischer Prozeß روند رویدادهای تصادفی، جریان حادثات.
Sprachphilosophie فلسفه ی زبان.	Stoff مایه، مصالح.
Sprachpositivismus تحصل گروی زبانی، تحصیل گروی در زبان.	stoicheion اسطقس.
Sprung جهش.	Stoiker رواقی (اسم).
	stoisch

پرهیزگاران و صبورانه،
رواقی (صفت).

Stoizismus

رواقیگری.

streng

سخت، دقیق، فرسخت،
اکید.

Strenge

فرسختی.

strenge Allgemeinheit

کلیت فرسخت.

strenge Implikation

استلزام اکید، تضمن قطعی.

stringent

موکد، متقن، صریح.

Stringenz

ایقان، صراحت.

Struktur

ساختار، هیات تالیفی.

Strukturalismus

ساختارگرایی.

strukturell

ساختاری.

Studium

مطالعه.

Stufenlogik

منطق مراحل.

sub specie eternalis

از دیدگاه ابدیت.

sub specie totius

از دیدگاه کل.

subaltern

متداخل، مادون.

Subalternation

تابع سازی.

subdivisio

تقسیم فرعی.

Subdivision

تقسیم فرعی.

Subjekt

موضوع، مبتدا، مسندالیه،

فاعل، درون آخته، سوژه،

عارف، ذهن، اراده کننده،

نفس درک کننده.

Subjekt - Objekt -

Dialektik

دیالکتیک ذهن و عین،

دیالکتیک «وژه-ابژه».

Subjektbegriff

موضوع، مسندالیه.

subjektiv

ذهنی، درون آختی.

subjektive Bedeutung

معنای ذهنی.

subjektive Bedingung

شرط ذهنی.

subjektive

Beschaffenheit

سرشت ذهنی.

subjektive Beziehung

رابطه ی ذهنی.

subjektive Deduktion

استنتاج ذهنی، تنقیح مناط
ذهنی.

subjektive Einheit

وحدت ذهنی، یگانگی ذهنی.

subjektive Folge

توالی ذهنی.

subjektive Kategorien

مقولات ذهنی.

subjektive

Notwendigkeit

ضرورت ذهنی.

subjektive Prinzipien

اصلهای ذهنی.

subjektive Realität

واقعیت ذهنی.

subjektive Ursachen

علتهای ذهنی.

Subjektive, das

امر ذهنی.

subjektiver Begriff

صورت معقول ذهنی.

Subjektivismus

ذهن گرایی، ذهنیگری.

Subjunktion

شرط، وجه شرطی.

subkonträr

تحت تضاد، داخل تحت

تضاد.

Sublimmierung

والایش، تعلیه، تصعید،

فرازگرایی.

subordiniert

تابع، تبعی.

Subreption

اختداع، قبول نامشروع،

ترافریفتگاری.

Subsistenz

قوام ذاتی.

subsistierend

مقرر.

Substansiale, das

امر جوهری.

substantia

جوهر.

substantia et accidens

جوهر و عرض، ذات و

عرض.

substantia

phaenomenon

جوهر پدیده ها.

substantiae noumena

جوهرهای معقول.

substantiale Ganze, das

کل جوهری.

substantiale

Zusammengesetze, das

امر مرکب جوهری.

Substantialität

جوهریت، ذاتیت.

substantive

بطور ذاتی.

Substanz

Substitution	جوهر، گوهر، ذات.	Symbol	<i>summum bonum</i>	نماد، نشانه، سمبل.	symbolisch	synthetisch
Substitution	جایگزینی، جایگزینی، جایگذاری.		<i>summumium</i>	خیر اعلی.	symbolisch	synonymisch
Substrat	حامل، شالوده، فرولایه.		Sündenfall	ملخص، خلاصه.	symbolische Logik	Synopsis
Substratum	فرولایه.		superior	هبوط.	منطق نمادین، منطق علامتی، منطق سمبولیک.	همدید، همبینی.
Substruktur	زیر ساخت.		superiorität	فرا دست.	symbolischer Wert	Synoptik
Subsum(p)tion	تلخیص، تابعیت، تابع سازی.		supponieren	فرا دستی.	ارزش نمودگاری.	چشم انداز عمومی.
subtil	باریک، ظریف، زیرکانه.		supponieren	فرض کردن، انگاشتن، پنداشتن.	symbolisierte Sprache	synsemantisch
Subtilität	موشکافی، نازک کاری، زیرکانه.		<i>suppositio absoluta</i>	فرض مطلق.	زبان نمادین شده.	معنا به اعتبار ترکیب.
<i>sui generis</i>	یگانه، بی همتا.		<i>suppositio formalis</i>	فرض صوری، اطلاق وضعی.	Symbolismus	syntaktische Antinomien
Sukzession	توالی.		<i>suppositio materialis</i>	فرض مادی، اطلاق مادی.	نمادگرایی، نمادگیری، سمبولیسم.	تنازعات نحوی.
sukzessiv	متوالی.		<i>suppositio relativa</i>	فرض نسبی.	Symmetrie	syntaktische Kategorien
sukzessiver Regressus	سیر قهقرایی متوالی.		Supposition	فرض.	تقارن.	مقولات نحوی.
<i>sum cogitans</i>	هستم فکر کننده، هستم متفکر.		Syllogismus	قیاس، قیاس اقترانی، قیاس صوری.	Sympathie	Syntax
<i>summa summarum</i>	جامع الجمع.		sylogistische Argumente	برهانهای قیاسی.	همدردی.	نحو، تالیف کلام.
			Symbol		<i>Sympathiegefühl</i>	Synthese
					احساس همدردی.	سنتز، هم نهاد، وضع مجامع.
					<i>symploka eidon</i>	Synthesis
					پیوند و دلالت متقابل ایده ها.	هم نهاد، ترکیب.
					synchron	<i>synthesis intellectualis</i>
					همزمان.	ترکیب فکری.
					synkategorematisch	<i>synthesis speciosa</i>
					معنا به اعتبار متن.	ترکیب مجازی.
					Synkretismus	synthetisch
					مذهب سازش و التقاط میان مکاتب متضاد فلسفی.	ترکیبی، هم نهادی، هم نهادانه.
					Synonym	synthetische Erkenntnisse a priori
					ترادف، هم معنایی.	شناختهای ترکیبی ماقبل تجربی، شناختهای هم نهادی پرتوم.

System
System
systematisch
Systematische, das
Systemhierarchie
Systemtheorie
szientifisch
Szientismus
T
tabula rasa
Tabus
Tafel
Talent

Teilbare
Taoismus
Tätigkeit
Tatsache
Taufe
Täuschung
Tautologie
tautologisch
Technik
technisch
Teil
Teil und Ganzes
Teilbare, das

Teilbarkeit
Teilbarkeit
Teilbegriff
Teilung
teleologia rationis humanae
Teleologie
teleologisch
teleologische Absicht
teleologische Funktion
teleologische Gesetze
teleologisches Argument
Teleonomie
Telos

Theismus
Temperament
tendentiell
Tendenz
Term
Terminologie
Terminus
terminus major
terminus medius
terminus minor
terminus technicus
tertium comparationis
tertium non datur
Thanatos
Theismus

Thema	Toleranz
خداپرستانه، خداگروانه، خداشناسانه.	theoretische Erkenntnisquellen
Thema	سرچشمه های نظری شناخت.
موضوع، نهشته، مبحث.	Theorie
Theodizee	نظریه، تئوری.
تئودسیه، بحث در اسماء و صفات الهی، توجیه عدل خدا.	theosis
Theokratie	فنا فی اله، تآله؟
حکومت دینی.	Theosophie
Theologe	عرفان.
خداشناس، الهی، متکلم.	theozentrisch
theologia rationalis	خدامحوری، خدامرکزی.
خداشناسی عقلی.	Thesis
theologia revelata	برنهاد، وضع، تز.
یزدانشناسی وحیانی، یزدانشناسی مبتنی بر وحی منزل.	thesis cum antithesi
theologia transcendentalis	برنهاد و پادنهاد.
یزدانشناسی ترافرازنده، خداشناسی متعالیه.	Thetik
Theologie	برنهادیک.
یزدانشناسی، الهیات، علم کلام.	Thomismus
Theorem	فلسفه ی توماس اکوینیاس.
قضیه.	Thron
theoretisch	عرش، تخت.
نظری، نظرا، فرضا.	Thron Gottes
theoretische Erkenntnis	عرش الهی.
شناخت نظری.	Titel
	عنوان، نام، سند، سند، مالکیت.
	tituliert
	مستند و با عنوان.
	Toleranz
	تساهل، مدارا.

Toleranzprinzip	transzendental
Toleranzprinzip	جذبه، خلسه.
اصل تساهل.	Transformation
Topik	تبدیل، تبدل.
طوبیقا، جدل.	transitiv
Topologye	متعدی.
مکانشناسی.	Transitivität
Totalisierung	تعدی.
تتمیم، تام ساختن.	transobjektiv
Totalität	ترا عینی، فراعینی.
تمامیت، کلیت، جامعیت.	transphänomenal
Totum	فوق پدیداری.
تمامی.	transsubjektiv
totum	ترا ذهنی، فراذهنی.
تمامی.	Transsubstantiation
traditional	تبدل جوهری، تبدل ماهوی.
سنتی، روایتی.	transzendent
Traditionalismus	تراگذرنده، فراباش، سپری شونده، اثیری.
سنت گرایی.	transzendental
traditionelle Logik	متعالی، استعلایی، متعالیه، ترافرازنده، فراخودنگر، فراتری، فراگذرنده.
منطق سنتی، منطق قدیم، منطق ارسطویی.	transzendente Deduktion
Traduktion	استنتاج متعالی، تنقیح مناط ترافرازنده.
استنتاج منحصر به قضایای فردی.	transzendente Dialektik
Trägheit	دیالکتیک استعلایی، دوچمگویییک ترافرازنده.
لغتی.	transzendente
Träger	
حامل.	
Traktat	
رساله.	
Trance	

transzendental
 Erkenntnis شناخت متعالی، شناخت ترافرازانده.
 transzendente Logik منطق ترافرازانده.
 transzendente Möglichkeit امکان ترافرازانده.
 transzendente Realität امکان ترافرازانده.
 transzendente Wahrheit واقعیت استعلایی، واقعیت ترافرازانده.
 Transzendente, das امر استعلایی، ترافرازانده.
 transzendentaler Beweis برهان متعالی، برهان ترافرازانده.
 transzendentaler Dualismus ثنویت استعلایی، دوگروی ترافرازانده.
 transzendentaler Gegenstand عین متعالی، برابر ایستای ترافرازانده.
 transzendentaler

Trilemma
 Idealismus مثالگیری استعلایی، مینوگروی ترافرازانده.
 transzendentaler Realismus واقعگرایی استعلایی، واقعیت گروی ترافرازانده.
 transzendental-philosophie فلسفه ی متعالیه، فلسفه ی ترافرازانده.
 transzendente Philosophie فلسفه ی تراگذرنده.
 transzendente Vernunft خرد تراگذرنده.
 Transzendenz تعالی، استعلا، فراگذری، برترگرایی.
 Traum رؤیا.
 Triade سه گانگی.
 Trial-and-error-Prinzip اصل آزمون و خطا.
 Trichotomie تثلیث، سه گانگی.
 trichotomisch ثلاثی.
 Trilemma سه راهه.

Trinität
 Trinität تثلیث.
 Triplizität سه پایه.
 trivial بی اهمیت، ناچیز، عوامانه.
 Trivialität عامیگری، عوامانگی.
 Trübheit تیرگی، ابهام، مه گرفتگی.
 trügliche Vorstellung تصور واهی، تصور دروغین.
 trüglicher Schein نمای کاذب، فرانمود دروغین.
 Trugschluß مغالطه، قیاس دروغین، نتیجه ی توهمی.
 Trugschluß der Akzidenz مغالطه در قیاس: شمول حکم کلی بر مفردات تصادفی.
 Trugschluß der Amphibolie مغالطه در قیاس: استنتاج از جناس لفظی.
 Trugschluß der Division

Typus
 مغالطه در قیاس: شمول عضو بر مجموعه.
 Trugschluß der Komposition مغالطه در قیاس: شمول جزء بر کل.
 Trugschluß der negativen Prämissen مغالطه در قیاس: استنتاج از مقدمات جزئی.
 Trugschluß der partikulären Prämissen مغالطه در قیاس: استنتاج از دو مقدمات سلبی.
 Trugschluß des Nicht-Folgen مغالطه در قیاس: فقدان تبعیت ضروری نتیجه از مقدمات.
 Trugschluß des non causa pro causa مغالطه در قیاس: استنتاج از علیت کاذب.
 Tugend فضیلت، پرهیزگاری.
 Tugendlehre آموزه ی پرهیزگاری.
 Typologie نوع شناسی.
 Typus سنخ، نوع.

U

Übel

Überbau

Überbestimmung

Übereinstimmung

Übergang

überhaupt

überirdisch

Überlegung

Übermensch

übernatürliche

Assistenz

Umgebung

Überredung

Übersetzung

übersinnlich

übersubjektiv

Überwindung

Überwindung des

Gegenstandes des

Bewußtseins

Überzeugung

ubi

Umänderung

Umfang

Umfang eines Begriffes

umfassend

Umgebung

افتناع، متقاعد کردن.

ترجمه.

ماوراء حسی، فراحسی.

فراذهنی.

غلبه، رفع، سپری کردن.

رفع عین آگاهی.

اعتقاد راسخ.

مکان، جا، کجا، این.

دگردیسی.

حوزه، دامنه، گستره،

مصادق، پیرامون، دایره ی

شمول.

مصادق یک مفهوم، دایره ی

شمول یک مفهوم.

جامع.

محیط، پیرامون.

umgreifend

umgreifend

Umkehrung

Umriß

Umschaffung

Umwälzung

Umwandlung

unabhängig

Unabhängigkeit

Unadäquation

Unangemessenheit

unbedingt

unbedingte Dasein, das

unbedingte Einheit

unbedingte

Notwendigkeit

نامتناهی، جامع.

قلب، تعاکس، وارونه سازی.

طرح، گرتنه.

بازآفرینی.

خیز، تغییر عظیم.

ترادیسی، تبدل.

مستقل، مستقلا.

استقلال.

نابرازندگی.

نابرازندگی.

نامشروط، بطور نامشروط.

وجود نامشروط، برجاهستی

نامشروط.

وحدت قطعی، یگانگی

نامشروط.

ضرورت نامشروط.

Undurchsichtigkeit

Unbedingte, das

unbedingter Reflex

Unbedingtnotwendige,

das

Unbefangenheit

Unbegrifflichkeit

Unbekannte, das

unbestimmbar

Unbestimmtheit

Unbestimmtheits-

relation

unbewgter Beweger

und

Uning

Undurchdringlichkeit

Undurchsichtigkeit

عدم شفافیت.

امر نامشروط.

انعکاس نامشروط.

عنصر ضروری نامشروط،

عنصر نامشروطانه ضروری.

عدم تکلف.

فهم ناپذیری.

امر ناشناخته، مجهول.

تعیین ناپذیر.

نامتعینی، نامتعیین بودگی.

رابطه ی عدم تعین.

محرک لامتحرك.

و، (ادات منطق).

نه چیز، لاشیء.

تداخل ناپذیری.

عدم شفافیت.

unendlich unendlich پایان ناپذیر، بی پایان، بیشمار، بی کران، بی نهایت. Unendliche, das بیکران، امر بیکران. Unendlichkeit بی کرانگی. Unendlichkeit der Zeit بی پایانی زمان. Unendlichkeit des Raumes بی کرانی مکان. unentscheidbar غیر قابل تصمیم گیری. Unerschöpflichkeit der Materie بقای ماده، خلقت ناپذیری ماده. ungegenständliches Wesen موجود غیر عینی. ungeheure Vereinigung وحدت بی مانند. Unglaube ناباوری، ناگروش. Ungleichartigkeit ناهمگنی. Ungleichheit نابرابری. Unglückliche Bewußtsein, das	Universalsprache آگاهی ناخوش، آگاهی اندوهبار، وجدان معذب. Ungrund وحدت بی تمایز نخستین. unio mystica وصل (عرفان). Univers گیتی. Universalaussage قضیه ی کلیه، گزاره ی کلی. Universalien کلیات. Universalienstreit مشاجره بر سر کلیات. Universalisierung تعمیم، کلیت بخشی. Universalisierungs- prinzip اصل تعمیم. Universalismus کل گرایی. universalitas همگانگی. universitas جامعیت. Universalklasse طبقه ی کلی. Universalrelation اسناد کلی، نسبت کلی. Universalsprache

Universum زبان فراگیر [لاینینتس]. Universum گیتی. unkritisch غیرانتقادی، غیر نقادانه، ناسنجشگرانه. Unlauterkeit عدم خلوص. Unlust درد، بی میلی، ناراضی. unmittelbar بلاواسطه، مستقیم، مستقیماً، بیمیانجی. unmittelbare Objekte اعیان بلاواسطه. unmittelbarer Schluß نتیجه ی قیاسی بیمیانجی، قیاس بیمیانجی. Unmittelbarkeit بی واسطگی، عدم وساطت. unmöglich ناممکن. Unmögliche, das امر ناممکن. Unmöglichkeit عدم امکان، ناممکنی، امتناع. uno acto یکباره. unorganisch غیر آلی. Unorganisches, das	Unterscheidung امر غیر آلی. unparteiisch بیطرف. Unparteilichkeit بیطرفی. unproblematisch غیر مشکوک، صریح. unrichtig ناراست، نادرست. Unschärferelation رابطه ی عدم قطعیت. Unsterblichkeit نامیرایی، نامیرندگی. Unterart نوع فروتر. Unterbegriff مسندالیه نتیجه در قیاس. unterbestimmung قلت تعیین، کم تعیینی. untergeordnet فروآراسته، تابع. Unterordnung نظام درونی، مراتبی، فروآرایش. Untersatz مقدمه ی کهنین، مقدمه صفری. Unterscheidende, das وجه ممیز، ممیز، وجه تمایز. Unterscheidung تمایز، تشخیص، تمیز.

Unterscheidungsvermögen**Unterscheidungsvermögen**

نیروی تمیز، قوه ی تمیز،
توانش جدانشناسی.

Unterschied

فرق، اختلاف، افتراق، تمایز.

Untersuchung

بازجویی، بررسی.

Unterweisung

تعلیم، راهنمایی.

untrennbare Einheit

وحدت تفکیک ناپذیر.

Unübersichtlichkeit

ناروشنی، دید ناپذیری.

unüberwindbare**Faktizität**

واقعیت غلبه ناپذیر.

unüberwindlich

غلبه ناپذیر، چیرگی ناپذیر.

Ununterschiedbarkeit

تمایز ناپذیری.

Unveränderliche, das

امر نامتغیر.

Unvereinbarkeit

اتحادناپذیری.

Unvermögen

ناتوانش.

Unverständliche, das

امر نامفهوم.

unverständlich

نامفهوم، فهم ناپذیر.

Urquelle**Unverträglichkeit**

اتحادناپذیری، طرد.

unvollendet

ناتمام.

unvollständige**Induktion**

استقراء ناقص.

Unvollständigkeitssatz

اصل ناتمامی اصول
موضوعه.

unwandelbar

نامتغیر، تبدل ناپذیر.

Unwandelbare, das

امر نامتغیر، امر تبدل
ناپذیر.

Unwesen

نا موجود.

unwirkliche Wahre

حقیقت غیر واقعی.

Unwissenheit

نادانی.

Urbegriff

مفهوم نخستین.

Urbild

نخست انگاره، سرمشق.

Urgrund

نخست بنیاد، نخستین بنیاد،
بنیاد همه چیز.

Urheber

آفریننده، خالق.

Urquelle**Ursache**

نخستین سرچشمه.

Ursache

علت، دلیل، سبب.

Ursache und Wirkung

علت و معلول.

Ursprung

خاستگاه، منشأ، زایش،
مبداء، اصل.

ursprünglich

آغازین، اصلی، نخستین،
درآغاز.

Urteil

داوری، قضاوت.

Urteilkraft

نیروی داوری.

Urwesen

نخستین موجود، نخست
هستومند.

Utopie

ناکجاآباد، آرمان، آرمانشهر،
اتوپی.

utopisch

آرمانی، خیالی، خیالیگرانه.

V**vage**

مبهم.

Verbindung**Vagheit**

تصمیم ناپذیری.

Vakuum

خلأ.

variant

متغیر (صفت).

Variante

متغیر (اسم).

Variation

تغییر یابی.

Varietät

تنوع.

Verachtung

بیحرمتی، تحقیر.

Verallgemeinerung

کلیت بخشی، تعمیم.

Veränderlichkeit

تغییر پذیری.

Veränderung

دگرگون سازی، دگرگونی،
تغییر.

Verantwortungsethik

اخلاق مسئولیت.

Veräußerlichung

از خود بیگانگی، خارجیت
بخشی.

Veräußerung

انتقال حق.

Verbindlichkeit

تعهد.

Verbindung

Verdacht	Verkehrung	Verklärung	Vernunftreligion
همبستگی، بستگی، پیوند.	فناپذیری.	Verklärung	Vernunfteinsicht
Verdacht	vergegenständlichtes Selbstbewußtseins	تجلی بخشیدن.	بصیرت عقل.
ظن، گمان.	خودآگاهی عینیت یافته.	Verknüpfung	Vernunfteinheit
Verdinglichung	Vergegenständlichung	پیوستگی، پیوند، اتصال.	یگانگی خرد.
چیزگون کردن، شیئی کردن.	شیئی کردن، شیئیت بخشیدن، عینی ساختن، مادیت بخشیدن.	Vermehrung	Vernunftlei
Verdopplung	Vergehen, das	افزونش، افزایش.	خرد پردازی.
دوگانگی، تضاعف.	درگذشتن، فنا.	vermittels(t)	vernunftelnd
Vereinfachung	Vergleichung	به میانجی، به واسطه ی.	خردپردازانه.
ساده سازی.	مقایسه، همسنجش.	Vermittlung	Vernunftferkenntnis
Vereinheitlichung	Vergleichungsbegriffe	وساطت.	شناخت عقلی، شناخت خرد.
وحدت بخشی، یکپارچه سازی.	مفهومهای همسنجش، مفهومهای مورد مقایسه.	Vermögen	Vernunftform
Vereinigung	Vergnügen	قوه، دارایی، توانش.	صورت خرد.
همسازی، اتحاد، یگانگی، وحدت.	خوشی لذت.	Vermutung	Vernunftgebrauch
Verfahren, das	Verhältnis	گمان، حدس.	کاربرد عقل.
جریان، فراروند.	نسبت، رابطه.	verneinen	Vernunftgeschäft
Verfahrensart	Verhältniswort	نفی کردن، ناپیدن، نه گفتن.	حیطه ی کار خرد، عمل عقل.
روش کار.	کلمه ی رابط، رابط.	Verneinen, das	Vernunftgesetze
Verfälschung	Verhängnis	نفی، نقض، سلب، ناپیش.	قانونهای خرد.
دروغسته سازی.	تقدیر.	verneinend	vernünftig
Verfassung	Verifikation	منفی، نایی، سالب، سالبه، نفیا، سالبه.	عاقلانه، معقولانه، بخرد، بخردانه، خردمندانه، خردورانه.
قانون اساسی، تشکیلات.	تصدیق، اثبات درستی.	Verneinung	Vernunftlehre
Verflechtung	verkehrte Vernunft	نفی، سلب، نقض، ناپیش.	خردشناسی.
بهم پیوستگی، ادغام.	خرد وارونه.	Vernichtung	Vernunftmäßigkeit
Vergangene, das	Verkehrtheit	نابودی، نابود کردن، نیست کردن.	خردمندانگی.
امر گذشته.	واژگونگی، وارونگی.	Vernunftbegriff	Vernunftprinzip
vergänglich	Verkehrung	مفهوم خرد، مفهوم خردی.	اصل خرد.
سپری شونده.	واژگونی.	Vernunft	Vernunftreligion
Vergänglichkeit		عقل، خرد.	

Vernunftsatz

مذهب عقل.

Vernunftsatz

گزاره ی خردی.

Vernunftschluß

قیاس خردی، قیاسی عقلی
برهانی.

Vernunftvermögen

قوه ی خرد.

Vernunftwelt

جهان خرد.

Vernunftwesen

ذات عقلی، هستمند
خردی.

Versachlichung

عینی کردن.

Verschiedenheit

گوناگونی، اختلاف.

Verschmähung

وازش، طرد.

Verschränkung

حصر، تحدید.

Verschränkung der**Quantität**

حصر چندی.

Verschwinden, das

اضمحلال، ناپدید شدن.

Verselbständigung

خود مختاری، استقلال یابی،
مستقل شدن.

Version

روایت، تعبیر.

verständlich**Verstand**

فهم، معنا، مفهوم.

Verstandesbegriffe

مفهومهای فهم.

Verstandeseinheit

وحدت فهم، یگانگی فهم.

Verstandeserkenntnis

شناخت فهم.

Verstandeserkenntnis a priori

شناخت ماقبل تجربی فهم،
شناخت پرتوم فهم.

Verstandesgebrauch

کاربرد فهم.

Verstandesgesetze

قوانین فهم.

Verstandesgrundsätze

آغازه های فهم.

Verstandesregeln

قاعده های فهم.

Verstandeschluß

قیاس فهمی.

Verstandesverbindung

همبستگی فهم.

Verstandesvermögen

قوه ی فهم.

Verstandeswelt

جهان فهم.

Verstandeswesen

ذات فهمی، هستمند فهمی.

verständlich**Verständlichkeit**

مفهوم، معقول، قابل فهم،
قابل قبول، احاطه پذیر.

Verständlichkeit

معقولیت، فهم پذیری.

Versuch

تلاش، کوشش، کوشش
آزمایشی، آزمایش.

Versunkenheit

غرق شدگی، غرقه در
خوبش، تفریق.

verwandeln

مبدل کردن، ترادیسیدن.

Verwandtschaft

خویشاوندی.

Verweilen

ماوا، منزل گزینی.

Verwirklichung

تحقق.

Verwirklichung des Wesens

تحقق ذات.

Verworrenheit

آشفتهگی، التباس، اختلال.

via activa, via contemplativa

حیات عملی، حیات نظری.

Vieles

بسیار.

Vielgötterei

چند خدایی.

Vielheit**Vollständigkeit**

کثرت، بسیاری.

vier syllogistische Figuren

چهار شکل قیاس، چهار
حد قیاس.

Vindizieren

منتسب کردن.

Virtuosität

مهارت.

Vision

دیدار، لقاء، رؤیت، مشاهده،
بینش.

vita antiqua, vita moderna

(کنایه) واقعگرایی، نامگرایی.

Vitalismus

فلسفه ی حیات.

vollendet

کامل، تمام.

Vollendung

کمال.

vollkommene Einheit

وحدت کامل، یگانگی کامل.

Vollkommenheit

کمال.

vollständig

کامل، کاملاً، تماماً، فرآراسته.

vollständige Induktion

استقراء کامل.

Vollständigkeit

تمامیت، فرآراستگی،

voluptas آراستگی.
 von Ewigkeit zu Ewigkeit میل.
 von selbst از ازل تا ابد.
 Vorbedingung از خویش، از خود.
 vorgestellt پیش شرط، شرط پیشین.
 Vorhanden متصور شده.
 vorhandene Wirklichkeit پدیدار [هایدگر].
 vorherbestimmte کائن معطی.
 Harmonie هماهنگی پیشین بنیاد،
 تناسب سابق التقریر،
 هماهنگی ازلی.
 Vorherbestimmung سرنوشت، تقدیر.
 Vorhergehende, das امر پیشین، امر قبلی، امر
 مقدم.
 Vorhersage پیشگویی.
 Vorraussetzung فرض پیشین، پیشفرض،
 پیش گزارده، پیش برنہش.

Vorrede پیشگفتار.
 Vorschrift دستور، سرمشق.
 vorsintflutlich ماقبل طوفان نوحی.
 Vorsokratikar ماقبل سقراطیان.
 Vorstellung تصور، تصویر، پیش نهاد،
 انگار.
 Vorstellung der Sinne تصور حسها.
 Vorstellungsart شیوه ی تصور گونه ی
 تصور.
 Vorstellungsfähigkeit توانایی تصور، قوه ی مصوره.
 Vorstellungsform صورت تصور.
 Vorstellungskraft نیروی تصور.
 Vorstellungsweise شیوه ی برنامی.
 Vorurteil پیشداوری.
 Vorwegnehmen

W

Wahnsinn شور جنون آمیز، جنون.
 Wahnsinn des Eigendünkels جنون خود بینی.
 wahr راست، حقیقی.
 Wahrhaftigkeit امکان صدق.
 Wahrheit حقیقت، راستی.
 Wahrheitsantinomien تنازعات حقیقت.
 Wahrheitsdefinition تعریف حقیقت.
 Wahrheitsfähig حقیقت پذیر.
 Wahrheitsfunktion تابع ارزش.
 Wahrheitskriterium معیار حقیقت، معیار صدق.

Wahrheitsmatrix جدول ارزش.
 Wahrheitstafel جدول ارزش.
 Wahrheitstheorien تئوریهای درباره ی حقیقت.
 Wahrheitswert ارزش، ارز صدق.
 Wahrheitswertvariable متغیر های ارزشی.
 Wahrnehmung ادراک، دریافت حسی.
 Wahrnehmungsbilder تصاویر ادراکی.
 Wahrscheinlichkeit احتمال.
 Wahrscheinlichkeitsrechnung حساب احتمالات.
 Wahrscheinlichkeits-schluß قیاس احتمالی، نتیجه ی
 احتمالی، استدلال قیاسی
 احتمالی.
 Wandelbare, das امر متغیر.
 Warum, das پرسش چرا، چرایی، مطلب
 لم.
 Was ist, ist die Vernunft

Wechsel
 آنچه هست، عقل است.
 Wechsel
 تغییر، تبدل.
 Wechselnde, das
 امر متغیر.
 wechselseitig
 متقابل.
 Wechselwirkung
 تاثیر متقابل، مبادله، عمل متقابل.
 Weisheit
 فرزاندگی.
 Welt
 جهان.
 Weltanfang
 آغاز جهان.
 Weltanschauung
 جهان بینی، جهان نگری.
 Weltbau
 ساختمان جهان.
 Weltbaumeister
 معمار جهان.
 Weltbgriffe
 مفهومیهای جهانی.
 Weltbewegungen
 جنبشهای جهانی.
 Weltbewußtsein
 جهان-آگاهی.
 Weltbild
 تصویر جهان.
 Welteinheit

Weltvollkommenheit
 یگانگی جهان.
 Weltenden
 کرانه های جهان.
 Welterkenntnis
 شناخت جهان.
 Weltganze, das
 کل جهانی، کل جهان.
 Weltgeist
 روح جهانی.
 Weltgericht
 دکه القضای عالم.
 Weltgrenze
 مرز جهان.
 Weltlauf
 راه جهان، جریان جهان.
 Weltlehre
 جهانشناسی.
 weltlich
 اینجهانی، ناسوتی.
 Weltordnung
 نظم جهان.
 Weltschöpfer
 جهان آفرین، خالق جهان.
 Weltsystem
 نظام کیهانی.
 Welturheber
 جهان آفرین، جهان کردگار.
 Weltursache
 علت جهان.
 Weltvollkommenheit

Weltweisheit
 کمال جهان.
 Weltweisheit
 کیهان-فرزانش، فلسفه.
 Werden
 سیوروت، تکوین، شدن، کون.
 Wert
 ارزش.
 Wertfreiheit der
 Wissenschaft
 بیطرفی علم، بری بودن علم از داوریهی اعتباری، تبری علم از ارزشداوری.
 Werturteil
 داوری ارزشی، داوری اعتباری، ارزشداوری، حکم ارزشی، حکم انشائی.
 Wesen
 جوهر، ماهیت، ماهیت ذاتی، گوهر، هستموند.
 Wesenaüßerung
 تبارز ذاتی.
 wesenmäßig
 اساسی، ذاتی.
 Wesenphänomenologie
 der Religion
 پدیدارشناسی ماهوی دین.
 Wesensbestimmungen
 تعینات ذاتی.
 Wesenschau
 بصیرت به ذات [هوسرل].

Wiener Kreis
 Wesenskräfte
 قوای ذاتی.
 Wesenswissen
 دانش ذوات.
 widerlegbar
 ابطال پذیر.
 Widerlegung
 ابطال، واژنش.
 Widerspiegelung
 انعکاس، بازنمایی.
 Widerspiegelungs-
 theorie
 تئوری انعکاس.
 Widerspiel
 نقیض.
 Widerspruch
 تضاد، تناقض، پادگویی، آخشیج.
 Widerspruchsfreiheit
 تبری از تناقض.
 widerspruchsvoll
 متناقض.
 Widerstand
 مقاومت، مخالفت.
 Widerstreit
 کشاکش، ستیزه، تعارض.
 Wiederaneignung
 تملک مجدد.
 Wiederholung
 تکرار.
 Wiener Kreis

Wille
 حلقه ی وین.
 Wille
 خواست، اراده.
 Willensfreiheit
 آزادی اراده.
 Willkür
 آزادکامی، اختیار، کامش، اراده.
 willkürlich
 دلخواهانه، خودکامانه، ارادی، خودرأیانه.
 wirklich
 واقعی، واقعا.
 wirkliche Erfahrung
 تجربه ی واقعی.
 wirkliche Sinnlichkeit
 حسیت بالفعل.
 wirkliche
 Vergegenständlichung
 عینیت یابی واقعی.
 Wirkliche, das
 امر واقعی.
 wirklicher Gegenstand
 برابرایستای واقعی.
 wirkliches Ding
 شیء واقعی، عین بالفعل.
 Wirklichkeit
 واقعیت، فعلیت، بودش.
 Wirksamkeit
 نافذیت.
 Wirkung

Würde
 اثر، معلول، تاثیر، عمل، کنش، واکنش.
 Wirkung und
 Gegenwirkung
 کنش و واکنش.
 Wissen, das
 دانش، دانستن.
 Wissenschaft
 دانش، علم.
 wissenschaftliche
 Vorraussage
 پیش بینی علمی.
 Wissenschaftslogik
 منطق علم.
 Wissenschaftssprache
 زبان علمی، زبان علم.
 Wissenschaftstheorie
 فلسفه ی علم، شناخت شناسی.
 Wissenssoziologie
 جامعه شناسی دانش.
 Wißbegierde
 دانشخواهی.
 Wollen, das
 خواستن.
 Wort
 واژه، کلام، کلمه، لغت، اصطلاح.
 Würde
 شأن، ارج، ارج و شکوه، عرض، ارزش.

Würdigkeit
 شایستگی، سزاواری.
 Würdigkeit
 شایستگی، سزاواری.
 Zahl
 عدد، شماره.
 Zeichen
 نشان، نشانه، نمودگار.
 Zeichengestalt
 هیات نشانه، ساختمان عینی نشانه.
 Zeit
 زمان.
 Zeitalter
 زمانه، دوران.
 Zeitbestimmung
 تعیین زمانی.
 Zeiteinheit
 یگانگی زمانی.
 Zeitfolge
 توالی زمانی.
 Zeitinbegriff
 مفهوم زمان.
 Zeitinhalt
 محتوای زمان، گنجانیده ی زمان.

Zerlegung
 Zeitlauf
 جریان زمان.
 Zeitliche, das
 چیز زمان پذیر.
 Zeitlichkeit
 زمانمندی.
 Zeitordnung
 نظم زمانی.
 Zeitpunkt
 لحظه، نقطه ی زمانی.
 Zeitrechnung
 گاهشماری.
 Zeitstelle
 موضع زمانی، برهه ی زمانی.
 Zeitumfang
 حوزه ی زمانی.
 Zeitveränderungen
 دگرگونیهای زمانی.
 Zeitverhältnisse
 نسبتهای زمانی.
 zelotisch
 تعصب آمیز.
 Zensur
 بازرسی و مهار، انتقاد.
 Zerfällung
 تقسیم به اجزاء، فرو بخشی.
 Zergliederung
 فرو شکافی، تقسیم به اعضا.
 Zerlegung

فرو کاری.
 Zermelo - Russelschen
 - Antinomie
 تنازع راسل-سرملو.
 Zerteilung
 تجزیه.
 Zeugnis
 گواهی.
 Zirkel
 دایره، حلقه، دور.
 Zirkeldefinition
 تعریف دوری، دور و
 تسلسل، دور باطل.
 Zirkelschluß
 قیاس دوری، دور باطل.
 zoon logon echon
 حیوان ناطق.
 zoon politikon
 حیوان سیاسی.
 Zucht
 انضباط.
 Zufall
 تصادف.
 zufällig
 تصادفی، عرضی، ضمنی.
 Zufällige, das
 امر تصادفی، امر حادث.
 zufällige Ursache
 علت تصادفی.
 zufälligerweise
 تصادفا، بسان تصادفی.

Zufälligkeit
 تصادفی بودن، تصادف،
 جنبه ی تصادفی.
 zugleich
 همپهنگام، مقارن هم،
 همزمان، در زمان واحد، در
 عین حال، باهم.
 Zugleichsein
 همبودی، همزمانی،
 همپهنگامی.
 Zukunft
 آینده.
 Zulänglichkeit
 کفایت، بسندگی، علت
 بسنده.
 Zurechnung
 مسئولیت پذیری.
 Zurückkehren in das
 Selbst
 بازگشت به خود.
 Zusammenfassung
 تلفیق، جمعبندی.
 zusammengesetzt
 مرکب.
 zusammengesetztes
 Wesen
 موجو مرکب، هستومند
 مرکب.
 Zusammenhalt
 انسجام.
 Zusammenhang

ارتباط، ارتباط با یکدیگر،
 پیوستگی، پیوند، همدوشش،
 یافت.
 Zusammennehmung
 همگرفت.
 Zusammensetzung
 ترکیب.
 Zusammenstellung
 ترکیب.
 Zusammenstimmung
 هماهنگی.
 Zusammentreffung
 توافق، توافق.
 Zustand
 حالت.
 Zuverlässigkeit
 اطمینان، قابلیت اتکا.
 Zweck
 غایت، هدف.
 zweckmäßig
 وافی به مقصود، غایتمند.
 Zweckmäßige, das
 امر غایتمند، امر وافی به
 مقصود، امر هدفمند.
 Zweckmäßigkeit
 غایتمندی، هدفمندی.
 Zweckursache
 علت غایی.
 zweideutig
 دوپهلو.
 Zweideutigkeit

دو پهلویی، ایهام.
 Zweifel
 شک، گمان.
 Zweifelsucht
 گمان مندی، شک گرایبی.
 Zynismus
 کلبی مسلکی، سگ رفتاری.

ترجمه‌ی ارزشمند خویش از کتاب «سنجش خرد ناب» اثر کانت افزوده‌اند. این واژه‌نامه‌ی سه‌زبانه که حاوی واژه‌ها و اصطلاحات لاتین و یونانی نیز هست، علیرغم ارزش انکارناپذیر آن برای هدف من دو اشکال عمده داشت. نخست اینکه ماده‌های این واژه‌نامه محدودند به مفاهیم و مقولاتی که کانت عمدتاً در کتاب «سنجش خرد ناب» بکار برده است و دوم اینکه معادل‌های فارسی به اعتبار معنایی که واژه یا اصطلاح در اثر کانت یا در دید کانتی دارند برگزیده شده‌اند. با این حال هسته‌ی مرکزی مجموعه‌ی حاضر، دست‌کم تا جاییکه به گردآوری ماده‌ها مربوط است، واژه‌نامه‌ی دکتر ادیب سلطانی است و ضمن قدردانی از کار ارجمند ایشان، امیدوارم کمیت و کیفیت این مجموعه شایستگی انتشار تحت عنوانی مستقل را یافته باشد.

چند نکته‌ی دیگر:

۱- معادل‌های فارسی عموماً از سوی مترجمان دیگر بکار رفته‌اند و اگر در مواردی معادلی برای یک واژه یا اصطلاح در آثار ترجمه شده‌ی فارسی یافت نشده است، کوشیده‌ام به قرینه معادلی را بدست‌دهم که بهیچ‌روی مناقشه‌برانگیز نباشد.

۲- بنا بر دلیل فوق و از آنجا که اغلب معادله‌ها از راه مقابله‌ی ترجمه‌های انگلیسی یا فرانسوی بدست آمده‌اند، از ذکر نام مترجمان و اثر ماخذ صرف‌نظر کرده‌ام.

۳- معادل یک واژه یا اصطلاح در ترکیبات گوناگون متفاوت است. زیرا به تناوب ترکیبات یا مترجمان یک واژه معادل‌های گوناگونی یافته است.

۴- رسم الخط واژه‌ها بنا بر مترجمان گوناگون متفاوت است. مثلاً برخی «ذاتی‌گری» را با هم و برخی جدا («ذاتی‌گری») نوشته‌اند. بر همین اساس، رسم الخط‌های اصلی نیز حفظ شده‌اند.

۵- متأسفانه املا‌ی واژه‌های آلمانی که در پانویس ترجمه‌ها از متون انگلیسی و فرانسوی آمده، گاه نادرست است. کوشیده‌ام از املا‌ی درست واژه‌ها استفاده کنم و در این زمینه به اصل وفادار نمایم!

۷- واژه‌ها و اصطلاحات غیر آلمانی (لاتین، یونانی، انگلیسی یا فرانسوی) که در متون فلسفی و منطقی آلمانی بکار می‌روند، با خط شکسته (ایتالیک) مشخص شده‌اند.

۸- ضمن قدردانی از همه‌ی مترجمانی که معادل‌های پیشنهاد شده از سوی آنان در این مجموعه آمده است، یادآوری نام نویسندگان و مترجمانی چون (به ترتیب الفبا): احمد آرام، امیر حسین آریانپور، داریوش آشوری، میر شمس‌الدین ادیب سلطانی، ایرج اسکندری، منوچهر بزرگمهر، باقر پرهام، حسن حبیبی، علی اصغر حلبی، حمید حمید، شرف‌الدین خراسانی، بهاء‌الدین خرمشاهی، محمد خوانساری، اسماعیل خوبی، نجف دریابندری، عباس زریاب، عبدالکریم سروش، محمود صناعتی، حمید عنایت، محمد علی فروغی، سید حسین کمالی، محمد حسن لطفی، غلامحسین مصاحب و محمود هومن ضروری است.

۹- برای انتخاب واژه‌ها و اصطلاحات این مجموعه، علاوه بر متون ترجمه شده‌ی فارسی از منابع زیر نیز استفاده شده است:

مجموعه‌ی سه‌جلدی

M.L. Wörterbuch der Philosophie; Herausgegeben von: George Klaus und Manfred Buhr, Rowohlt Verlag 1972.

مجموعه‌ی سه‌جلدی

Karl Marx Texte zur Methode und Praxis; Herausgegeben von: Ernesto Grassi, Rowohlt Verlag 1966.

و

Meyers Kleines Lexikon: Philosophie; Bibliographisches Institut Mannheim/Wien/ Zürich, Meyers Lexikonverlag 1987.

امیدوارم این مجموعه‌ی کوچک دست‌کم انگیزه‌ای برای گام نهادن در راه دشوار تدوین فرهنگ لغات و اصطلاحات فلسفه و منطق باشد.

ش. والامنش

یادداشت

مایه ی نخستین این کتاب که بهیچ روی به قصد تالیف واژه نامه ی مدون فلسفه و منطق فراهم نیامده بود، مجموعه ای نامنظم بود از واژه نامه های کوچکی که مترجمان فارسی آثار آلمانی ضمیمه ی کتابها کرده بودند یا واژه های پراکنده ای که در پانویس متون بدست داده شده بودند. در شکل کنونی نیز، این کتاب فرهنگ لغات و اصطلاحات فلسفی و منطقی نیست. تدوین و تالیف چنین فرهنگ لغتی، کاری است که به صلاحیت و قابلیت فرهنگستانی ویژه و متخصصانی شایسته ی این کار نیاز دارد.

با این حال، تلاش برای گردآوری مجموعه ای نسبتاً منظم از معادل‌های فارسی که از سوی مترجمان آثار آلمانی برای واژه ها و اصطلاحات فلسفی و منطق پیشنهاد شده اند، در نخستین قدم با دشواریهای بسیاری روبروست. مهمتر ازهم اینکه، اغلب آثار فیلسوفان و منطق دانان آلمانی مستقیماً از زبان اصلی به فارسی ترجمه نشده اند و در ترجمه های این آثار از روی متون انگلیسی و فرانسوی، معادل‌های فارسی لغات انگلیسی و فرانسوی ارائه شده اند. بنابراین گردآوری مجموعه ای کوچک نیز، نیازمند مقابله ی متون اصلی با ترجمه های انگلیسی یا فرانسوی و سپس مقابله ی ترجمه های اخیر با متون فارسی بود.

یکی از محدود منابع مستقل برای دسترسی به واژه ها و اصطلاحات، واژه نامه ی مستقلی است که آقای دکتر میر شمس الدین ادیب سلطانی به

انتشارات نقد

Postlagerkarte
Nr. 75743 C
30001 Hannover
Germany

* واژه نامه ی کوچک فلسفه و منطق
* گردآوری: ش. والامنش
* هانور ۱۹۹۵

واژه نامه

کوچک

فلسفه و منطق

آلمانی - فارسی